

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra strukturální politiky

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Strukturální politika EU pro veřejnou správu

**Kritéria pro hodnocení a výběr projektů v rámci
PRV v Jihočeském kraji**

Vedoucí bakalářské práce
Ing. Petra Pártlová, Ph.D.

Autor
Otto Bureš

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Otto BUREŠ**
Osobní číslo: **E09831**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Strukturální politika EU pro veřejnou správu**
Název tématu: **Kritéria pro hodnocení a výběr projektů v rámci PRV v Jihočeském kraji**
Zadávatel katedra: **Katedra strukturální politiky EU a rozvoje venkova**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem této práce je posouzení současného způsobu hodnocení žádostí o dotace v rámci Programu rozvoje venkova v Jihočeském kraji, případná modifikace způsobu stávajícího, či návrh nových způsobů hodnocení, které vymazaly případně zjištěné nedostatky. Současné s hlavním cílem je v práci popsána činnost Místní akční skupiny a proces podávání žádostí o dotace.

Metodika práce:

1. Studium odborné literatury týkající se daného tématu, osobní návštěva příslušných úřadů a sběr apotřebných dat.
2. Úvod do problematiky (co je to regionální politika, z jakých zdrojů lze čerpat, kdo je řídicím a zprostředkujícím orgánem apod.)
3. Seznámení se s administrativním procesem podávání žádostí o dotace
4. Posouzení stávajícího způsobu hodnocení žádostí o dotace s ohledem na principy regionální politiky
5. Návrh modifikací stávajícího způsobu hodnocení, či případně návrh nových způsobů hodnocení

Rámcová osnova:

1. Úvod, 2. Literární rešerše, 3. Cíle a metodika, 4. Praktická část, 4.1 Stávající způsob hodnocení, 4.2 Návrh nového způsobu hodnocení, 4.3 Údaje potřebné k novému způsobu hodnocení, 5. Závěr, 6. Summary, 7. Použitá literatura, 8. Přílohy

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50 stran, dle možností
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

Marek, D., Kantor, T. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. Barrister&Principal, Praha, 2009. ISBN: 978-80-87029-56-5.

Wokoun, R. Strukturální fondy a obce I. Albatros, Praha, 2006. ISBN: 80-7357-138-2.

Wokoun, R., Malinovský, J., Damborský, M. Regionální rozvoj. Linde Praha, Praha, 2008. ISBN: 978807201699.

Wokoun, R. Česká regionální politika v období vstupu do EU. VŠE Praha, Praha, 2003. ISBN: 80-245-0517-7.

Kučerová, I. Evropská unie: hospodářské politiky. Karolinum, Praha, 2006. ISBN: 80-246-1212-7.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Petra Pártlová, Ph.D.
Katedra strukturální politiky EU a rozvoje venkova

Datum zadání bakalářské práce: 10. února 2011
Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2012

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (25)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 3. dubna 2011

Prohlášení

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské/diplomové práce, a to - v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích 30. 4. 2012

.....
Otto Bureš

Poděkování

Tímto děkuji vedoucí mé práce paní Ing. Petře Pártlové, Ph.D. za pomoc, cenné rady a ochotu, kterou projevila při konzultacích mé práce.

Dále bych rád poděkoval paní Bc. Jiřině Karasové, manažerce MAS LAG Strakonicko, o.s. za spolupráci a poskytnutí informací o činnosti MAS.

OBSAH

1. ÚVOD	8
2. LITERÁRNÍ REŠERŠE	9
2.1. <i>Evropská Unie</i>	9
2.2. <i>Regionální politika</i>	9
2.2.1 Definice regionální politiky	9
2.2.2 Zrod regionální politiky v prostoru EU.....	10
2.2.3 <i>Strukturální fondy</i>	11
2.2.4 Statistické územní jednotky NUTS.....	13
2.3 <i>Společná zemědělská politika EU (SZP)</i>	14
2.3.1 Zemědělská politika a politika rozvoje venkova.....	14
2.3.2 Venkovská území	15
2.3.3 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova	16
2.4 <i>Program rozvoje venkova</i>	18
2.4.1 LEADER	19
2.4.2 Principy, cíle a opatření osy LEADER	19
2.4.3 Místní akční skupina MAS.....	19
2.4.4 Právní úprava MAS.....	20
2.4.5 Vymezení území MAS	20
2.4.6. Podmínky a kritéria pro poskytnutí podpory místní akční skupině	20
2.4.7. Způsobilé výdaje	21
2.4.8 Forma a výše podpory	22
2.4.9 Indikátory pro posuzování projektů	23
3. CÍLE A METODIKA	25
4. PRAKTICKÁ ČÁST	26
4.1. <i>MAS Strakonicko o.s.</i>	26
4.1.1. Strategický plán LEADER MAS LAG Strakonicko, o.s.	27
4.2 <i>Fiche v rámci SPL MAS LAG Strakonicko, o.s.</i>	33
4.3 <i>Hodnocení použitých kritérií a návrh řešení</i>	51
4.3.1 Modifikace zvýhodnění administrativně správných nepodpořených projektů	52
4.3.2 Venkovský charakter obcí	53

4.3.3 Anti-disparitní kritérium	58
5. ZÁVĚR.....	60
6. SUMMARY.....	62
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	
SEZNAM TABULEK	
SEZNAM OBRÁZKŮ	

1. ÚVOD

Čerpání finančních prostředků z EU je v současné době v České republice skloňováno snad ve všech pádech. V době doznívající ekonomické krize je každá finanční podpora, která přímo nezatěžuje státní rozpočet, užitečná. Vzhledem k charakteru území většiny zemí EU není divu, že je velká část finančních prostředků EU směřována na podporu zemědělství a venkovských oblastí vůbec.

Tato práce je zaměřena především na Program rozvoje venkova (PRV), jehož cílem je podpora venkovských oblastí, zvyšování konkurenceschopnosti v nich a obecně zvyšování životní úrovně na venkově. Program rozvoje má celkem 4 prioritní osy. Pro tuto práci je důležitá osa IV. LEADER, jejímž prostřednictvím fungují Místní akční skupiny (MAS).

V teoretické části práce jsou uvedeny zásadní skutečnosti, které jsou důležité k pochopení a porozumění této práci a stručně je nastíněn historický vývoj regionální politiky.

V části praktické se nachází seznámení s vybranou MAS a jejím Strategickým plánem LEADER, s jejími činnostmi, procesem podávání žádostí o dotace a hlavně způsobem hodnocení žádostí o dotace.

Výstupem této práce je posouzení současného způsobu hodnocení žádostí o dotace, jeho návaznosti na principy regionální politiky a následný návrh modifikací stávajícího způsobu hodnocení, či stanovení nového způsobu hodnocení, který by vyřešil případně zjištěné nedostatky.

Hlavním cílem této práce je stanovení takového způsobu hodnocení, který koresponduje s hlavními principy regionální politiky a PRV, je přínosem pro cílovou oblast podpory a je v praxi použitelný.

2. LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1. Evropská Unie

Evropská unie (dále jen EU) je politickou, hospodářskou, ekonomickou a měnovou unií tvořenou v současné době 27i členskými státy. Měnovou unií nazýváme tzv. Eurozónou, tedy uskupením států, které přijaly Euro za svoji měnu. Cílem EU je vytvoření společného trhu, hospodářské a měnové unie, podpora růstu a rozvoje konkurenceschopnosti, zaměstnanosti a zlepšování podmínek životního prostředí. K dosažení těchto cílů mají pomoci 4 základní svobody trhu uvnitř EU, svoboda pohybu zboží, osob, služeb a kapitálu. (John Pinder, The European Union: A Very Short Introduction)

2.2. Regionální politika

Regionální politika se v obecném pojetí zabývá meziregionálními rozdíly, jejich příčinami, důsledky a také jejich řešením. Dodnes neexistuje jednotná, ucelená definice regionální politiky, a proto vycházíme z těchto následujících.

2.2.1 Definice regionální politiky

Regionální politika představuje všechny veřejné intervence, které vedou ke zlepšování geografického rozdělení ekonomických činností, resp. které se pokoušejí napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky pro dosažení dvou vzájemně závislých cílů – ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů (Vanhove, Klaassen, Regional policy: a European approach).

Je to součást státní politiky, která ovlivňuje rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Zahrnuje opatření napomáhající na jedné straně růstu stupně ekonomické aktivity na území, kde je vysoká nezaměstnanost a malá naděje na přirozený ekonomický růst, a na druhé straně opatření sloužící kontrole ekonomických aktivit na územích s nadměrným růstem (Goodall, 1987).

Regionální politika představuje soubor intervencí, zaměřených podle konkrétní situace státu a jeho regionů a podle očekávaných vývojových tendencí na podporu opatření vedoucích k růstu ekonomických aktivit a lepšímu územnímu rozložení v území a k rozvoji infrastruktury. Základní podmínkou je jasné definování priorit a koncentrace prostředků na tyto priority. Jejím významným cílem je konvergence regionů v rámci určitého územního celku a klíčovým znakem je její selektivnost, to znamená diferenciaci zaměření intervencí na podporu vybraných problémových regionů, které výrazně zaostávají ve svém rozvoji za průměrem v míře, která je společensky uznána za nežádoucí (Strategie regionálního rozvoje ČR, 2007–2013).

Regionální politiku lze obecně charakterizovat jako soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucích ke snižování příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů. (René Wokoun, Regionální politika a její nástroje)

2.2.2 Zrod regionální politiky v prostoru EU

Počátky regionální politiky nacházíme v Británii během hospodářské krizi v 30. letech. Velká Británie byla postavena před situací, kdy vlivem této krize značně vzrostly regionální rozdíly. Značně se propadaly regiony s tradičním průmyslem, rapidně rostla nezaměstnanost a Velká Británie byla nucena situaci řešit. Výsledkem je první legislativní dokument, Zákon o speciálních územích, v němž byly roku 1934 vymezeny problémové regiony, definovány způsoby pomoci spočívající ve zlepšení infrastruktury a rovněž stanovena pravidla pro alokaci prostředků. Velká Británie se regionální politice věnuje i nadále a v poválečném období byly definovány tzv. rozvojové regiony. V roce 1960 byl přijat Zákon o místní zaměstnanosti, který specifikoval rozvojové distrikty (s vysokou nezaměstnaností), kam měla být pomoc směřována. Rozvojové regiony blíže specifikuje roku 1966 další dokument, Zákon o průmyslovém rozvoji. V současnosti hlavní dokumenty Evropské unie neřeší situaci v jednotlivých státech, ale stanovují cíle, ke kterým by se státy měly přibližovat.

Evropská charta regionálního plánování

V tomto dokumentu jsou uvedené tyto cíle prostorového uspořádání: (Evropská charta regionálního rozvoje, 1983)

- Vyvážený socioekonomický rozvoj regionů

Usiluje o regulaci vývoje regionů, které jsou přetížené nebo se rozvíjejí příliš rychle, podporuje rozvoj zaostalých regionů řešením infrastruktury, což je žádoucí pro oživení hospodářství v ohrožených regionech;

- Zlepšování životních podmínek

Podporuje zlepšování kvality každodenního života v bydlení, pracovních příležitostech, kultuře, rekreaci a vztazích uvnitř obce;

- Zodpovědné zacházení s přírodními zdroji a ochrana životního prostředí

Rozvíjí strategie, jež omezují konflikty mezi rostoucími nároky na přírodní zdroje a potřebou jejich uchování. Usiluje o zodpovědné usměrňování životního prostředí a využívání území, půdy, ovzduší, vody, energetických zdrojů, fauny a flóry, přičemž věnuje zvláštní pozornost přírodním hodnotám a kulturnímu i architektonickému dědictví;

- Tacionální využívání území

Při sledování výše uvedených cílů se obzvlášť soustřeďuje na umístování, organizaci a rozvoj sídelních a průmyslových komplexů, rozhodujících prvků infrastruktury a na ochranu zemědělské lesní půdy.

2.2.3 Strukturální fondy

Strukturální fondy jsou hlavním nástrojem, kromě národních zdrojů, při poskytování finanční pomoci členským státům. Zdrojem strukturálních fondů jsou příspěvky členských států do společného rozpočtu EU. Částka určená pro regionální politiku tvoří přibližně 35% celkového rozpočtu EU.

Evropský fond regionálního rozvoje (European Regional Development Fund – ERDF)

Fond byl založen roku 1975 a objemem prostředků se jedná o největší a nejvýznamnější strukturální fond. Hlavním úkolem fondu je snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony, převážně jejich životní úrovní. Konečným cílem ERDF je vytvoření pracovních míst prostřednictvím podpory konkurenceschopného a udržitelného rozvoje, investicemi do vzdělávání, podporou malého a středního podnikání či investicemi zaměřenými na ochranu životního prostředí.

Evropský sociální fond (European Social Fund – ESF)

Fond byl založen roku 1960 jako hlavní nástroj sociální politiky a zaměstnanosti Evropské unie. Mezi hlavní cíle patří převážně prevence a boj s nezaměstnaností, rovné příležitosti pro muže a ženy, začlenění mladých lidí do pracovního procesu, integraci lidí vyloučených z trhu práce, zkvalitnění systému profesního vzdělávání a další.

Evropský zemědělský záruční fond (European Agriculture Guarantee Fund – EAGGF)

Vznikl rozdělením Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu dle nařízení Rady (ES) č. 1290/2005 ze dne 21. června 2005 o financování společné zemědělské politiky. Slouží k financování tržních a dalších opatření.

Finanční nástroj pro podporu rybolovu (Financial Instrument for Fisheries Guidance – FIG)

Tento nástroj byl založen roku 1993 k zajištění rozvoje přímořských regionů a rybářského odvětví. Jako strukturální fond byl uznán v roce 2007. Je určen k modernizaci loďstva, rozvoj chovu ryb, na ochranu některých přímořských oblastí, vybavení rybářských přístavů apod.

Fond soudržnosti – Kohezní fond (Cohesion Fund – CF)

Fond podporuje rozvoj celého státu, zaměřuje se na spolufinancování projektů k ochraně životního prostředí a transevropských dopravních sítí. Prostředky jsou určeny státům, jejichž HDP na obyvatele je nižší než 90% průměru společenství. Státy se musí snažit splňovat konvergenční kritéria nutná pro členství v Evropské měnové unii. (R.Baldwin, Ekonomie evropské integrace)

2.2.4 Statistické územní jednotky NUTS

V Evropské unii byla zavedena tzv. nomenklatura územních statistických jednotek – NUTS. Toto rozdělení vzešlo z požadavku na srovnatelnost jednotlivých regionů. Je důležité mít nástroj, jak rozdělit regiony, k přidělení a zařazení jednotlivých regionů k určitým cílům či programům. Při vymezování NUTS je třeba brát v potaz jejich komplementarity, tzn., že vyšší jednotky jsou tvořeny určitým počtem jednotek nižších. Dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 o společné klasifikaci územních jednotek pro statistiku je stanoven minimální a maximální počet obyvatel pro tři základní úrovně NUTS regionů.

Tabulka č. 1 Rozdělení NUTS regionů

Úroveň	Minimum	Maximum
NUTS1	3 miliony	7 milionů
NUTS2	800 000	3 miliony
NUTS3	150 000	800 000

Zdroj: Nařízení č.1059/2003.

NUTS 0 je nejvyšší územní celek (v případě Spolkové republiky Německo se jedná o všechny Spolkové republiky). Tento celek je tvořen jednotkami NUTS nižších řádů.

NUTS 1 je druhý nejvyšší územní celek (jedná se například o Českou republiku). Lze mluvit i o makroregionu. Obvykle je tvořena několika jednotkami NUTS 2.

NUTS 2 je jednotkou řádově nižší, obvykle odpovídá úrovni středního článku územně správního členění daného státu. V ČR jsou typickým příkladem regiony soudržnosti.

NUTS 3 je jednotkou územní samosprávy v ČR odpovídající krajům.

NUTS 4 je jednotkou územní samosprávy v ČR odpovídající okresům.

NUTS 5 je jednotkou územní samosprávy v ČR odpovídající obcím.

2.3 Společná zemědělská politika EU (SZP)

Principem SZP je vytvoření společného trhu se zemědělskými produkty. SZP je komunitární politikou EU a to jak z hlediska financování, tak z hlediska právní regulace. V červnu 2003 přijali ministři členských států EU nová pravidla Společné zemědělské politiky (Common Agriculture Policy – ACP). Pro programové období 2007 – 2013 nahrazuje Evropský zemědělský záruční a orientační fond (EAGGF) Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD) a Evropský zemědělský záruční fond (EAGF). V rámci SZP jsou každoročně určovány ceny u strategických komodit, tzv. tržní řády (soubor 3 typů cen), cílová, minimální (intervenční) a prahová cena. Evropský zemědělský záruční fond reguluje trh se zemědělskými výrobky a slouží k vyplácení nepřímých plateb. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova naopak zajišťuje přímé platby. Přímé platby a tržní opatření by měli zajišťovat konkurenceschopnost evropského, potažmo i českého zemědělství na celosvětové úrovni. Systém přímých plateb SASP (Single Area Payment Scheme) poskytuje zemědělcům plošnou podporu hospodaření na zemědělské půdě pod podmínkou dodržení hospodaření s ohledem na zachování a udržení kvalitního životního prostředí. Tyto přímé platby SAPS byly roku 2009 nahrazeny systémem SPS (Single Payment Scheme), tedy přímou platbou na farmu. Příspěvek je vyplácen na plochu (resp. farmu) bez ohledu na rozsah pěstovaných plodin. (Petr König a kol., Rozpočet a politiky Evropské unie)

2.3.1 Zemědělská politika a politika rozvoje venkova

Venkov, nejenom v České republice, doznal za posledních několik desetiletí řadu změn. Dávno venkov není relativně homogenní typ území vyznačující se malou hustotou obyvatelstva a vysokou mírou zaměstnanosti v zemědělství. V dnešní době se

setkáváme s diferencovanou strukturou různě rozvinutých území, které plní množství rozdílných funkcí. Problémem není dnes jen zachování či rozvinutí zemědělství, ale stabilizace venkovského obyvatelstva. Zaměstnanost v zemědělství již není dostačujícím stabilizujícím faktorem venkovského území. Zemědělství neplní pouze funkce zásobitele potravinami, ale zajišťuje i řadu dalších činností. Z tohoto důvodu je důležitá určitá koordinace zemědělské politiky s politikou rozvoje venkova.

Zlomovým okamžikem ve vnímání venkova je Maastrichtská smlouva z roku 1992, resp. 1993. Od této doby jsou regiony rozlišovány podle stupně jejich „venkovosti“. Počínaje touto smlouvou je venkovským regionům věnována dostatečná pozornost, a to ve spojitosti s agrárním sektorem. Vzájemný vztah venkova a agrárního sektoru přivedl evropské instituce k novému pohledu. Východiskem byl fakt, že na zemědělství již nelze nahlížet jen jako na producenta potravin. Zemědělství je nutno chápat v širších souvislostech vzhledem k jeho mimoprodukčním funkcím. Mimoprodukčními funkcemi rozumíme funkce krajinotvorné, sociální, enviromentální, demografické a další. Právě tyto mimoprodukční funkce mají přímý vliv na daný region. Nařízením Rady (ES) č.1257/1999 o podporování rozvoje venkova prostřednictvím Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EAGGF) byla zemědělská strukturální politika zařazena do širšího ekonomického a sociálního kontextu venkovských oblastí.

2.3.2 Venkovská území

Vymezení venkovských území není jednoduchou záležitostí. Pragmaticky lze venkov vymezit jako soubor venkovských obcí, venkovských regionů nebo soubor venkovských území. V České republice je statistickou hranicí 2000 obyvatel. Obce s méně než 2000 obyvatel jsou v našich podmínkách považovány za venkovské. V České republice tato venkovská území představují přibližně 90 % všech obcí, spravují přibližně 74 % plochy ČR, ale žije v nich pouze přibližně čtvrtina obyvatel.

Evropská unie pro vymezení venkovských regionů používá metodu klasifikace dle OECD založenou na kritériu přepočtené hustoty obyvatel. Dle této metodiky se regiony (NUTS3 – kraje) člení:

- **Převážně venkovské regiony** – více než 50% obyvatel žije ve venkovských obcích;
- **Významně venkovské regiony** – 15 až 50% obyvatel žije ve venkovských obcích;
- **Převážně městské regiony** – méně než 15% obyvatel žije ve venkovských obcích.

Dle Ježka (René Wokoun, Jiří Ježek, Regionální rozvoj, východiska regionálního rozvoje) je důležité doplnit zmíněnou kategorizaci o typologii na základě vybavenosti subregionálních jednotek s 1000 – 1300 obyvateli, která odpovídá obcím se základní občanskou vybaveností. Základní občanskou vybaveností se rozumí škola, pošta, zdravotní středisko a další. Takto lze vymežit tyto typy venkovského území

- **příměstský venkov** – venkovské obce v rámci městských aglomerací;
- **odlehlý venkov** – tzv. periferní území; území s nepříznivými sociálně-ekonomickými charakteristikami obyvatelstva a osídlení;
- **mezilehlý prostor** - zbývající území ČR.

2.3.3 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD) přispěl k zásadní změně v přístupu Společenství k rozvoji zemědělství a venkova. Fond byl zřízen Nařízením Rady (ES) č.1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.

Hlavní důvody pro vznik EAFRD:

- politika rozvoje venkova by měla doprovázet a doplňovat politiku podpory trhu a politiku podpory příjmu v rámci Společné zemědělské politiky;

- samo Společenství určilo strategický obsah politiky rozvoje venkova a členské státy musí přizpůsobit své národní strategické plány rozvoje venkova;
- prioritou v rámci rozvoje venkova je rozvoj lidského potenciálu, tím pádem je přikládán důraz na vzdělávání, informovanost, zlepšování věkové a kvalifikační struktury;
- EAFRD by měl finančními prostředky úměrně podporovat programy rozvoje venkova.

Toto Nařízení Rady (ES) č.1698/2005 je významným krokem kupředu, protože jako první dokument vztahující se k regionální politice venkova zcela jasně definuje a vymezuje:

- pravidla pro poskytování podpor z EAFRD;
- cíle, které má politika rozvoje venkova napomáhat řešit;
- vymezuje jasnou strategii Společenství;
- stanovuje priority;
- stanovuje pravidla pro naplňování zásad (principů) partnerství, programování, hodnocení, finančního řízení, monitorování a kontroly.

Tento nově vzniklý fond přispívá k podpoře udržitelného rozvoje venkova formou doplňující politiku podpory trhu a příjmů v rámci Společné zemědělské politiky, politiky soudržnosti a Společné rybářské politiky. Každý členský stát musí předložit své národní plány pro dané programové období obsahující strategické směry Společenství pro politiku rozvoje venkova.

Tyto národní plány musí obsahovat:

- hodnocení hospodářské a sociální situace, stavu životního prostředí a rozvojového potenciálu;
- zvolenou rozvojovou strategii;
- tematické a územní priority pro rozvoj venkova;
- seznam programů pro rozvoj venkova;
- prostředky k zajištění koordinace s ostatními nástroji;

- rozpočet pro dosažení konvergenčního cíle;
- popis opatření.

2.4 Program rozvoje venkova

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 - 2013 vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova. Byl zpracován v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 a prováděcími pravidly uvedené normy.

Program rozvoje venkova zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, blíže specifikuje v souladu s nařízením Rady (ES) č.1698/2005 čl. 15 strategie v jednotlivých osách stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova do prováděcí úrovně a zajišťuje tak jeho efektivní realizaci. (Program rozvoje venkova pro období 2007 – 2013, Ministerstvo zemědělství České Republiky)

Opatření Programu rozvoje venkova přispívá k naplňování cílu Lisabonské smlouvy ve všech jejích bodech (společnost založená na znalostech, vnitřní trh a podnikatelské prostředí, trh práce a udržitelný rozvoj).

Řídícím orgánem je Ministerstvo zemědělství ČR a zprostředkujícím orgánem je Státní zemědělský intervenční fond.

Program rozvoje venkova má 4 prioritní osy:

OSA I - zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství a lesnictví.

OSA II – zvýšení biologické rozmanitosti, ochrana vody a půdy a zmírnění klimatických změn.

OSA III – je zaměřena na zkvalitnění života ve venkovských oblastech a diverzifikaci hospodářství venkova.

OSA IV - napomáhá místním obyvatelům venkovských mikroregionů principem „zdola-nahoru“ vypracovat vlastní strategii rozvoje území, ve kterém žijí a podpořit projekty pro jeho rozvoj – metoda **LEADER**.

(<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/>)

2.4.1 LEADER

LEADER je osou metodickou. Je uskutečňována prostřednictvím os I – III. Účelem osy IV LEADER je především zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova spolu s posílením řídicích a administrativních schopností na venkově. Tento princip je pro rozvoj venkova výbornou metodou, která přináší pozitivní efekty plynoucí ze spojení subjektů se stejným zájmem a ze stejné oblasti. Princip LEADER je uskutečňován prostřednictvím Místních akčních skupin neboli MAS.

2.4.2 Principy, cíle a opatření osy LEADER

Prioritou osy LEADER je zlepšení řízení a mobilizace přirozeného vnitřního rozvojového potenciálu venkova.

Hlavním cílem je realizace místní rozvojové strategie a spolupráce místních partnerství, na jehož dosažení by mělo jít 100% z prostředků osy.

Pro opatření MAS náleží max. 18%, na rozvoj místní rozvojové strategie min. 72% a na realizaci projektů spolupráce 10% z celkových prostředků pro osu.

2.4.3 Místní akční skupina MAS

V první řadě je důležité říct, že MAS nejsou protikladem místní samosprávy, nýbrž vhodně doplňují snahu o obnovu a rozvoj obcí, obnovu a rozvoj zemědělství a péči o přírodu a krajinu. Ke vzniku MAS vedla ne příliš dobrá ekonomická situace jednotlivých venkovských obcí. Tyto obce se díky možnosti spojit a jednat jako jeden celek dostávají do výhodnější pozice a prostřednictvím MAS, které je zastupují, mohou lépe uspokojit potřeby jednotlivých, i menších, subjektů v rámci daného území. MAS

pomáhá subjektům, které chtějí žádat o dotaci z EU se zpracováním a vyřízením žádosti a poskytuje subjektům následnou poradenskou činnost.

Každá MAS musí mít svůj Strategický plán LEADER. Podpora je poskytována pouze těm MAS, které splní kritéria přijatelnosti posuzované Státním zemědělským intervenčním fondem SZIF.

2.4.4 Právní úprava MAS

MAS jsou upraveny Čl. 61 - 64 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a prováděcími předpisy.

2.4.5 Vymezení území MAS

Územím působnosti MAS je subregionální venkovské území s 10 000 až 100 000 obyvateli mimo hl. město Prahu a města s více jak 25 000 obyvateli. Území je přesně vymezeno katastrálními územími krajních venkovských obcí v daném území MAS. Podmínkou je, že území je souvislé a má společnou charakteristiku a problémy. Dále je nutný souhlas každé venkovské obce se zařazením do konkrétního území MAS a seznámení se Strategickým plánem LEADER.

2.4.6. Podmínky a kritéria pro poskytnutí podpory místní akční skupině

Každá MAS musí splnit stanovená kritéria, aby byla oprávněna přijímat podporu z fondů EU. Tato kritéria jsou v dokumentu Program rozvoje venkova pro období 2007 – 2013, vydaném Ministerstvem zemědělství, stanovena následovně:

MAS musí vytvářet vhodné partnerství mezi soukromým a veřejným sektorem, kde minimálně 50% účastníků musí být ze soukromé sféry (zemědělci, lidé z konkrétních venkovských obcí apod.).

Každá MAS musí mít povinné orgány, které jsou schopny spravovat veřejné prostředky a zajišťovat činnost partnerství pro realizaci Strategického plánu LEADER. Konkrétně manažer MAS, výběrová komise, orgán pro přípravu Strategického plánu a dozor nad jeho realizací, účetní.

Oblast, na niž se Strategický plán LEADER zaměřuje, musí být ucelená a nabízet dostatečné kritické množství lidských, finančních a hospodářských zdrojů na podporu udržitelné strategie rozvoje.

Členové MAS musí mít na území MAS trvalé bydliště, sídlo nebo provozovnu, nebo být územně příslušný k danému území.

MAS musí předložit kvalitní Strategický plán LEADER pro dané programové období dle závazné osnovy včetně fiší vymezujících oblasti podpory v rámci Programu rozvoje venkova.

MAS může pro své způsobilé (přijatelné) výdaje použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie.

2.4.7. Způsobilé výdaje

Způsobilými výdaji rozumíme takové výdaje, které lze považovat za nezbytnou součást činnosti MAS, a lze požadovat jejich proplacení. Za způsobilé výdaje považujeme následující:

- *Animace, informační a osvětová činnost pro žadatele a veřejnost o území a Strategickém plánu Leader* (např. semináře, propagační prezentace)

- *běžné výdaje vztahující se k:*
 - sběru informací pro monitoring a hodnocení;
 - vedení složek projektů a uchovávání dokladů o administrativní činnosti;
 - budování schopností a vzdělávání pracovníků místních akčních skupin

zapojených do přípravy a provádění strategie a vedoucích pracovníků;
- nákup poradenských služeb;
- provoz - nájemné, vybavení, vytápění, elektřina, telefon, cestovní náklady apod.

- *administrativní činnost:*

- vyhlášení výzvy k podávání žádostí;
- příjem žádostí;
- administrativní kontrola žádostí a příloh;
- hodnocení projektů podle výběrových kritérií, jejich uspořádání do pořadí;
- výběr projektů k financování a schválení výběru;
- kontrola realizace projektů.

- *získávání dovedností*

- aktualizace, popř. tvorba Strategického plánu Leader pro další období, včetně studií o území.

2.4.8 Forma a výše podpory

Podpora režijních výdajů je místní akční skupině vyplácena Akreditovanou platební agenturou na základě vynaložených nákladů. Přímou nenávratnou dotaci tvoří maximálně 20 % z finanční částky určené na realizaci Strategického plánu Leader.

Veřejná podpora na provoz, administrativní činnost a poradenské služby pro místní akční skupiny činí 100 % celkových způsobilých nákladů.

Pro veřejnou podporu v rámci osy Leader platí, že 80 % hradí EU a 20 % národní veřejné zdroje.

(<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/opatreni-osy-iv/>)

2.4.9 Indikátory pro posuzování projektů

Indikátory, na jejichž základě jsou žádosti o dotace posuzovány, mají zásadní vliv na spravedlivost a efektivnost celého dotačního systému. To, na jaký konkrétní projekt bude dotace poskytnuta, totiž značně ovlivňuje, zda realizace podporovaných projektů povede k naplňování stanovených cílů. Správný výběr indikátorů je tedy nezbytný, jelikož právě na základě těchto indikátorů je rozhodováno o tom, který projekt bude, či nebude podpořen. Každé takové rozhodnutí musí mít určitý právní základ, tedy jasně dané kritérium, kterým se posuzující orgán řídí.

Každý indikátor musí splňovat základní vlastnosti:

- relevantnost, tedy schopnost vyjádřit podstatu sledovaných přínosů;
- objektivnost;
- jednoznačnost a transparentnost;
- kvantifikovatelnost;
- dostupnost;
- tzv. SMART (konkrétnost, měřitelnost, přesnost, relevantnost, aktuálnost).

Hlavním cílem indikátorů je stanovení cílů, jejich kvantifikace, průběžné a konečné monitorování jejich realizace.

Obecně lze říci, že existují 3 typy indikátorů.

- indikátory výstupu;
- indikátory výsledku;
- indikátory dopadu/účinku.

Indikátory výstupů vyjadřují cíle operační, tedy jaká konkrétní opatření jsou nutná k dosažení vytyčených cílů. Indikátory jsou měřeny v jednotkách naturálních, nicméně lze měřit i jednotky finanční. Typickými příklady indikátorů výstupu jsou:

- počet nově vytvořených pracovních míst;
- počet kilometrů vybudovaných pozemních komunikací;
- počet postavených bytových jednotek apod.

Indikátory výsledku vyjadřují cíle jednotlivých dílčích opatření. Představují převážně krátkodobé výsledky jednotlivých opatření a jsou zdrojem informací o kapacitě a výkonnosti přímých příjemců. Typickými příklady indikátorů výsledku jsou:

- zvýšení počtu umístěných osob;
- snížení nákladů na přepravu;
- zvýšení počtu ubytovaných rodin apod.

Indikátory dopadů/účinků představují cíle globální, tedy to, co má být výsledným efektem celého procesu. Rozeznáváme 2 druhy účinků – specifické a globální.

Specifické dopady/účinky jsou přímo spojeny s realizovanou činností a projeví se po určité době.

Oproti tomu globální dopady/účinky mají dlouhodobý charakter a ovlivňují celou danou oblast a populaci. Typickými příklady indikátorů dopadů/účinků jsou:

- zaktivizování trhu práce;
- rychlejší pohyb zboží;
- zlepšení infrastruktury regionu.

Konstrukce indikátorů (Humlerová, Princip monitoringu a kontroly)

Každý indikátor musí obsahovat závazné prvky:

- kód – tj. číslo označující kategorii, či subkategorii, kam je směřována podpora ze strukturálních fondů;
- typ ukazatele – určuje, zda jde o výstup, výsledek nebo dopad, tedy co bude považováno za efekt;
- definice ukazatele – blíže specifikuje, jakým způsobem se naplní zvolený typ ukazatele;
- měření ukazatele – určuje, jaká bude posuzovaná jednotka, jakým způsobem bude prováděn výpočet s ohledem na očekávaný efekt, dostupnost dat a dynamiku ukazatele;
- časová dimenze – udává, za jaké časové období bude efektu dosaženo, popřípadě zda-li jde o efekt trvalý.

3. CÍLE A METODIKA

Hlavním cílem této práce je posouzení stávajícího způsobu hodnocení žádostí o dotace, návrh modifikací ukazatelů stávajících a návrh ukazatelů nových, které by odstranily případně zjištěné nedostatky ukazatelů stávajících.

Souběžně s hlavním cílem se práce zaměřuje na činnosti MAS, na průběh od podání žádosti o dotaci až po její zrealizování a na aplikaci principů regionální politiky do praxe.

Sběr dat a informací probíhal prostřednictvím řízených rozhovorů s odborníky v oblasti problematiky PRV, s pracovníky MAS LAG Strakonicko, o.s. a prostřednictvím analyzování statistických údajů potřebných ke stanovení potřebných ukazatelů.

Řízený rozhovor

Za řízený rozhovor lze považovat každý rozhovor, jehož cílem je něco konkrétního zjistit, a to co nejrychleji a nejpřesněji. Typickými příklady řízeného rozhovoru jsou například přijímací rozhovor, dotazník apod. Velmi důležitá fáze řízeného rozhovoru je jeho příprava. Ať už jsme v pozici tazatele, či na straně druhé, průběh rozhovoru usnadní znalost předem stanovených témat, či dokonce konkrétních otázek rozhovoru. (Vladimír Ajgl, Referát na téma Řízený rozhovor)

Průběh řízeného rozhovoru

Průběh řízeného rozhovoru má několik fází. V první fázi je důležité vytvoření příznivé atmosféry. Je tedy vhodné začít u obecných témat, která se nemusí týkat cíle rozhovoru. Až posléze je vhodné přejít k otázkám složitějšího charakteru. V druhé fázi je důležité klást tzv. otevřené otázky, tedy otázky při kterých se dotazovaný může uvolnit a rozprávět. Není novinkou, že při větší volnosti dotazovaného se dozvíme více, než z otázek typu ano/ne. Na závěr řízeného rozhovoru je vhodné celý rozhovor zhodnotit, aby obě strany měly zpětnou vazbu na rozhovor. (Dale Carnegie, Jak získávat přátele a působit na lidi)

4. PRAKTICKÁ ČÁST

Hlavním cílem této práce, jak již je zmíněno výše, je analýza současného systému hodnocení projektů v rámci Programu rozvoje venkova v Jihočeském kraji a návrh modifikací, či zcela nových způsobů hodnocení. Jelikož není nutné uceleně, jasně a detailně analyzovat každou MAS v Jihočeském kraji v rámci jedné práce, je práce zacílena na MAS LAG Strakonicko o.s., kterou lze označit za jednu z klíčových jednotek působící v Jihočeském kraji. Dalším faktorem vyvracejícím nutnost podrobnějšího zkoumání všech MAS v Jihočeském kraji je ten, že vyjímaje index **solidarity (poslední chybějící index)**, pro jehož určení budou využita souhrnná data od 3 významných MAS v kraji, používají MAS pro hodnocení obcí v zásadě stejné ukazatele.

4.1. MAS Strakonicko o.s.

Jak již z názvu vyplývá, tato MAS sídlí ve městě Strakonice, konkrétně Palackého náměstí 1090, Strakonice. Návrh na registraci MAS jako občanského sdružení s názvem MAS LAG Strakonicko, o.s. byl podán 18. 3. 2004. Registrace byla provedena dne 26. 3. 2004 a zároveň bylo MAS přiděleno IČ.

V současné době čítá 34 členů a náleží jí území o rozloze 457,76 km². V tomto MAS náležejícím území žije, k 1.1.2011, 41 301 obyvatel. Celé území MAS má v průměru 90,6 obyv./km², přičemž venkovské oblasti zde zastoupené mají hustotu osídlení 37 obyv./km². Nej hustěji osídlené město jsou přirozeně Strakonice s 672 obyv./km².

MAS LAG Strakonicko, o.s. je zapojena do mnoha aktivit. Je členem Národní sítě místních akčních skupin, a to s pořadovým číslem 1. Právě v sídle MAS LAG Strakonicko, o.s. je i sídlo Národní sítě místních akčních skupin pro Jihočeský kraj (NUTS 3) a také kontaktní místo Národní observatoře venkova pro Jihočeský kraj. Dále je MAS LAG Strakonicko, o.s. jihočeskou sekcí Spolku pro obnovu venkova a je zapojena i do Místní agentury 21.

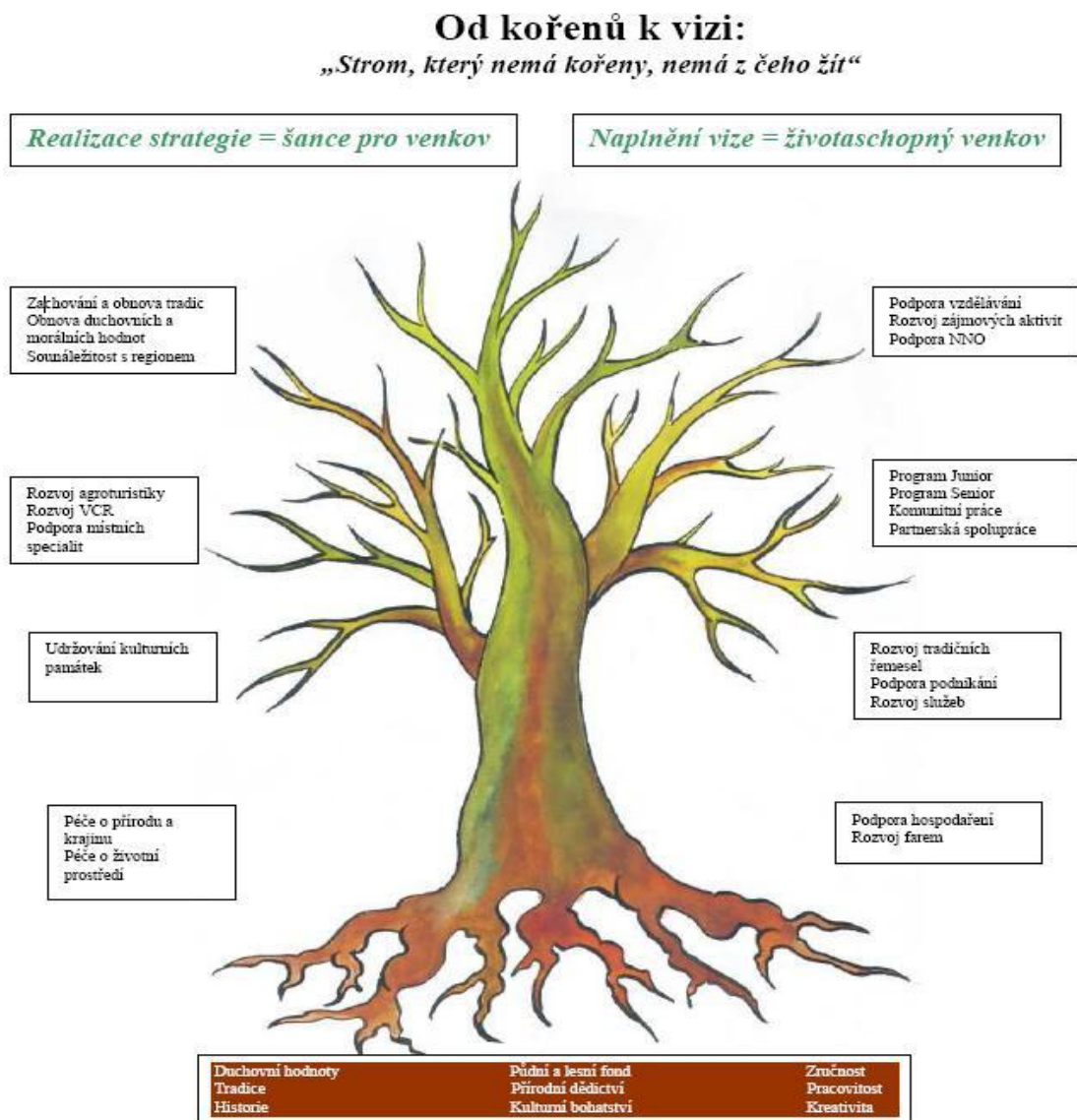
MAS LAG Strakonicko, o.s. je aktivní také v přeshraniční spolupráci. Skrze své ImpulsCentrum uzavřela smlouvu o spolupráci v oblasti vzdělávání, kultury a agroturistiky s LEADER regionem Muhlviertel Alm (Horní Rakousko) a spolupracuje i s LEADER regiony v Bavorsku, Itálii a Španělsku.

Území MAS LAG Strakonicko, o.s tvoří tzv. Svazky obcí. Konkrétně se jedná o Svazek obcí středního Pootaví, Svazek obcí dolního Pootaví, Svazek obcí Strakonicka, Svazek obcí šumavského Podlesí a místní části města Strakonice ve Svazku obcí Strakonicka, dolního a středního Pootaví.

4.1.1. Strategický plán LEADER MAS LAG Strakonicko, o.s.

Pro každé plánovací období musí jednotlivé MAS předložit Strategický plán LEADER (SPL), na základě něhož RO SZIF určí, které MAS budou pro dané období moci fungovat. MAS LAG Strakonicko, o.s. svůj SPL nazvala Cesty od kořenů k vizi. Hlavním mottem, jak je vidět na obrázku níže, je fakt, že strom, který nemá kořeny, nemůže žít.

Obrázek č.1 Animace SPL MAS LAG Strakonicko, o.s.

Zdroj: SPL MAS LAG Strakonicko, o.s.

Pro účely této práce je použita pouze část daného SPL, konkrétně část Administrativní postupy, kde je uveden postup registrace, výběru, hodnocení, kontroly a monitoringu projektů.

Registrace projektů

Aby mohlo vůbec k registraci projektů dojít, musí být vyhlášena výzva. Výzva musí určovat, pro které fiche je stanovena, respektive kdo a za jakým účelem může o dotaci žádat. Dalším krokem je informovat potenciální žadatele o existenci výzvy. V SPL MAS LAG Strakonicko, o.s. jsou za tyto informační kanály považovány webové stránky www.strakonicko.net, zpravodaj Hlas MAS, Jihočeský kurýr, úřední desky samospráv zapojených měst a obcí, informační panel v hale sídle MAS, Venkovský informační systém – vlastní inovační způsob, osobní kontakt a individuální konzultace a poradenství pro zájemce ze strany žadatelů.

Jak již bylo řečeno, v každé výzvě musí být specifikováno, pro které fiche je určena. Tyto konkrétní fiche sestavuje Sekretariát MAS a postupuje je ke schválení Programovému výboru (dále jen PV). Takto odsouhlasený seznam fichí je neprodleně odeslán na RO SZIF ke schválení. Po obdržení pozitivního vyjádření ze strany RO SZIF je vyhlášené dané kolo příjmu žádostí. MAS LAG Strakonicko, o.s. skrze výše uvedené informační kanály zveřejní výzvu a běží 30i denní lhůta pro podání žádostí. Během této doby probíhá školení Výběrové a Hodnotící komise, zaměstnanců MAS a souběžně i konzultace, poradenství a vzdělávání pro možné žadatele.

Žadatelé tedy ve stanoveném období mohou předkládat žádosti včetně povinných i nepovinných příloh (žádost bude přijata i bez nepovinných příloh – nepovinné přílohy mají pouze vliv na výši bodového ohodnocení). Takto přijaté žádosti budou postoupeny k administrativní kontrole a kontrole přijatelnosti.

Administrativní kontrolu provádí manažerka MAS spolu s její asistentkou (tzv. pravidlo čtyř očí). Provedou zápis o kontrole a v případě bezchybnosti předají projekt dále ke kontrole přijatelnosti. V případě nedostatků zjištěných při administrativní kontrole jsou tyto nedostatky oznámeny žadateli písemně, poštou. Žadatel je vyzván k jejich opravě, na kterou má 5 pracovních dnů. Pokud v této lhůtě nedostatky odstraní, a bude-li tak uznáno i manažerkou MAS a její asistentkou, je žádost předána dále ke kontrole přijatelnosti. V opačném případě je žádost vyřazena.

Kontrola přijatelnosti proběhne maximálně do 6i dnů od ukončení administrativní kontroly. Nejprve projekt posoudí Sekretariát MAS a poté PV MAS, oba dle kritérií přijatelnosti uvedených v dané fichi. Na společném zasedání proběhne hlasování o přijatelnosti projektu a PV vystaví protokol o přijatelnosti projektu. V případě neshody mezi Sekretariátem MAS a PV MAS řeší spor Kontrolní a revizní komise. Přijatelné projekty jsou předány, včetně protokolů a kopií projektů, Výběrové komisi (dále jen VK). Nepřijatelné projekty jsou vyřazeny a žadatelé informováni doporučeným dopisem.

Každý člen VK musí před hodnocením projektů podepsat Čestné prohlášení o nestrannosti a nezaujatosti. Hodnocení VK probíhá na základě tabulky preferenčních kritérií, která je součástí každé fiche. Hodnocení provádí samostatně 3 členové VK a sepisují Protokol o hodnocení, který předají předsedovi VK. Předseda VK projekty dle bodů seřadí, v případě bodové shody rozhoduje datum a čas zaevidování Žádosti na MAS.

Pro každou fichi je přesně stanovená alokovaná částka, která nesmí být překročena. Projekty jsou Programovým výborem, dle bodového hodnocení, vybírány až do výše alokace a VK rozhodne o finanční podpoře vybraných projektů, sestaví seznam schválených a neschválených projektů, které společně s hodnoceními projektů odešle na RO SZIF. RO SZIF došlé projekty zkontroluje a informuje manažerku MAS o výsledku. MAS následně sdělí výsledky žadatelům. Žadatelé, kteří jsou schváleni RO SZIF, jsou vyzváni k vyzvednutí a podepsání Dohody o poskytnutí dotace. V posledním kole mohou být podpořeny i náhradní projekty, které nebyly podpořeny z důvodu vyčerpání alokace v dané fichi.

Administrace v průběhu realizace projektů

Administrace v průběhu realizace projektu je podmíněna Pravidly o součinnosti MAS a RO SZIF. V rámci této součinnosti je Sekretariát MAS povinen poskytovat konzultace pro konečné příjemce, pořádat semináře pro příjemce na téma účtování dotace, hlášení změn při realizaci, průběžné kontroly při realizaci, výběrová řízení a dále provádět sběr

a evidenci změn projektů, kontrolovat nahlášené změny projektů a spolu s Hlášením o změnách vše doporučeně odesílat na RO SZIF.

Dále MAS vede složku ke každému projektu, která obsahuje veškerou dokumentaci a korespondenci týkající se projektu. MAS dále kontroluje Žádosti o proplacení včetně všech příloh dle kontrolního listu. Po kontrole Žádosti o proplacení ze strany MAS předá žadatel Žádost o proplacení na RO SZIF, která následně provede kontrolu na místě realizace projektu, a to za přítomnosti MAS. MAS i nadále eviduje proplacení dotace konečnému příjemci a zakládá vše do složky projektu, kterou následně archivuje.

Plánování a provádění kontrol

Kontroly mohou být prováděny jak samotnou MAS, tak i RO SZIF. Kontroly RO SZIF jsou mimo plán kontrol MAS a MAS je při těchto kontrolách přítomna. Hlavním důvodem, proč MAS plánované kontroly provádí, je předejít případným nedostatkům při realizaci a administraci projektů, potažmo následným problémům při proplácení projektu. Kontrolní skupina musí být vždy minimálně dvoučlenná. Tato skupina stanovuje rizika projektu a na jejich základě provede kontrolu projektu. Při kontrole postupuje dle sestaveného plánu kontrol.

Každá kontrola musí mít patřičné náležitosti:

- předmět kontroly;
- dvoučlennou kontrolní skupinu pověřenou ke kontrole;
- včasné oznámení o provedení kontroly kontrolovanému;
- informování manažera MAS o kontrole a uložených opatření;
- způsob kontroly nápravy opatření.

Monitoring

Monitoringem rozumíme sledování naplňování cílů jednotlivých fichí pomocí monitorovacích indikátorů, které si stanovil žadatel v projektu. MAS LAG Strakonicko, o.s. provádí monitoring ve dvou fázích, v průběhu realizace a po skončení realizace projektu.

Monitoring v průběhu realizace

Během realizace projektu žadatel předkládá každé 4 měsíce tzv. monitorovací zprávu na závazném formuláři. Monitorovací zpráva obsahuje všechny požadované údaje včetně podpisu realizátora projektu. Tato zpráva je předána manažerovi kontrol, který monitorovací zprávu zaeviduje a porovná skutečnost s plánem. V případě zjištění odchylek od nastavených monitorovacích indikátorů je určena neplánovaná kontrola na místě. V rámci monitoringu v průběhu realizace projektu jsou sledovány indikátory výstupu projektu. Evidence těchto kontrol je nezbytná, jelikož soupis kontrol je nezbytná součástí žádosti o proplacení dotace.

Monitoring po skončení realizace

Po skončení realizace předkládá příjemce dotace monitorovací zprávu po dobu 3 let, vždy ke konci kalendářního roku. V této fázi projektu jsou sledovány indikátory výsledku projektu. Hodnocení dopadu na území MAS je prováděno MAS ve spolupráci s nezávislými odborníky.

Vyhodnocování monitoringu

K vyhodnocení slouží tzv. *Plán vyhodnocování*, který zahrnuje hodnocení aktivit v těchto oblastech:

- vyhodnocování dat z monitorovacích zpráv od příjemců dotace, jež poskytují informace o plnění monitorovacích indikátorů, dle kterých lze usuzovat na efektivitu realizovaných projektů;
- vyhodnocování všech administrativních procesů probíhajících v MAS z hlediska dodržování stanovených pravidel;
- vyhodnocení aplikace metody LEADER;
- vyhodnocení realizace SPL z hlediska časového
 - před začátkem (ex-ante)
 - v průběhu realizace (on-going)
 - po ukončení realizace SPL (ex-post).

Vyhodnocování ex-ante

V této fázi vyhodnocování jde především o posouzení realizovatelnosti SPL v daném území, a to včetně posouzení úměrnosti monitorovacích indikátorů vzhledem k předpokládané finanční alokaci na jednotlivé fiche. Dále je kladen důraz na míru transparentnosti hodnotícího procesu při výběru projektů a posouzení účinnosti Vzdělávacího plánu vzhledem k potřebným odborným znalostem členů, či zaměstnanců MAS.

Vyhodnocování on-going

V zásadě se zde jedná o porovnání cílů stanovených v jednotlivých realizovaných projektech, v jednotlivých fichích SPL a v plánu činnosti MAS na daný kalendářní rok se skutečným stavem po skončení období, na které byly cíle stanoveny. Informačními zdroji, na základě nichž je hodnocení prováděno, jsou:

- průběžné a následné monitorovací zprávy příjemců dotace;
- statistické údaje zjišťující hodnotící kritéria;
- ohlasy veřejnosti na realizované projekty a na činnost MAS, a sběr dat je prováděn několika způsoby:
 - místní šetření;
 - řízené rozhovory;
 - dotazníková metoda na předem určené cílové skupiny;
 - anketní šetření mezi veřejností;
 - sběr ohlasů z veřejných dostupných zdrojů (webové stránky, tisk apod.).

Vyhodnocování ex-post

Jedná se především o hodnocení dopadů projektů na dané území. Takovéto vyhodnocování se provádí především ve spolupráci s nezávislými odborníky.

4.2 Fiche v rámci SPL MAS LAG Strakonicko, o.s.

Nyní k jednotlivým fichím v rámci SPL MAS LAG Strakonicko, o.s. Každá z následujících fichí má své konkrétní zaměření a cíle, které jsou, spolu s veškerými

požadavky a náležitosti k dané fici, uvedeny v samostatných dokumentech, formulářích, volně stažitelných na webových stránkách MAS LAG Strakonicko, o.s..

Každý z těchto formulářů obsahuje následující náležitosti:

- Název fice;
- Vymezení a cíle fice;
- Druh dotace a procentuální vyjádření proplácení způsobilých výdajů;
- Definici příjemce dotace;
- Minimální a maximální hranici způsobilých výdajů;
- Seznam způsobilých výdajů;
- Oblasti podpory (typy aktivit);
- Kritéria přijatelnosti;
- Kritéria preferenční;
- Povinné přílohy předkládané s Žádostí o dotaci;
- Povinné přílohy předkládané při podpisu Dohody o poskytnutí dotace;
- Povinné přílohy předkládané s Žádostí o proplacení;
- Kritéria pro hodnocení a monitoring;
- Kontaktní údaje.

Kritéria pro výběr a monitoring projektu

Z výše uvedených údajů jsou pro práci nezbytná kritéria preferenční. Právě tato kritéria jsou rozhodujícím faktorem pro úspěch, či neúspěch žadatelů o dotaci. A právě tato kritéria tedy musí dokázat spolehlivě určit, který projekt povede k naplňování cílů, pro které je podpora určena. Jelikož poskytnutá dotace je výraznou pomocí žadateli, který by za normálních podmínek realizaci daného projektu uskutečnit nemohl, je očekávána jistá součinnost právě ze strany žadatele. Tato součinnost spočívá především ve spolupráci s MAS a RO SZIF před, během a po skončení realizace projektu. Jakousi zpětnou vazbou toho, zda podpora poskytnutá příjemci dotace je využívána skutečně k tomu, k čemu byla určena, jsou kritéria pro hodnocení a monitoring projektu.

Kritéria přijatelnosti

Kritéria přijatelnosti jsou jakousi první fází hodnocení žádosti o dotaci, po kontrole administrativní. Jedná se o základní údaje, které musí bezpodmínečně splňovat každá žádost. Tyto údaje posoudí Sekretariát MAS spolu s PV a poté předají, již vyhodnocené, VK.

Mezi kritéria přijatelnosti patří:

- zda je projekt realizován na území působnosti dané MAS;
- zda projekt splňuje účel a rozsah dané fiche;
- zda žadatel splňuje definici příjemce pro danou fiche;
- zda je projekt v souladu s příslušnou právní úpravou.

Dále existují tzv. Další podmínky vztahující se právě ke kritériím přijatelnosti:

- délka realizace projektu je maximálně 24 měsíců, resp. 36 měsíců (v případě leasingu, není-li pro danou fiche stanoveno jinak);
- příjemce dotace zajistí vykazování údajů potřebných pro monitoring projektu po ukončení jeho realizace a to po dobu vázanosti projektu na účel;
- žadatel nečerpá finanční prostředky na stejné způsobilé výdaje, které čerpá v rámci PRV, z jiných zdrojů (jiné zdroje EU, rozpočtové kapitoly státního rozpočtu, státní fondy aj.);
- doba vázanosti projektu na účel je 5 let od podpisu Dohody o poskytnutí dotace.

Kritéria preferenční

Tato kritéria jsou, dovolím si říct, to nejzásadnější v celém procesu rozhodování o přidělení dotace žadateli. V zásadě existují kritéria dvojí:

- kritéria stanovená RO SZIF (tzv. povinná)
- kritéria stanovená samotnou MAS

Každé ze stanovených kritérií má přiřazený určitý počet bodů, které může žadatel získat, pokud daná kritéria splňuje. Součet těchto bodů určuje výsledné pořadí projektů,

tedy i to, které projekty budou podpořeny. Kritéria stanovená RO SZIF jsou stanovena plošně pro všechny fiche a zaměřují se více na globální cíle celého PRV.

Kritéria preferenční stanovená RO SZIF :

- Vytvoření každého nového trvalého (po celou dobu vázanosti projektu na účel) pracovního místa;
- Uplatňování inovačních přístupů;
- Víceodvětvové navrhování a provádění projektu založené na součinnosti mezi subjekty a projekty z různých odvětví místního hospodářství;
- Zaměření dopadů projektu na mladé lidi do 30i let;
- Zaměření dopadu projektu na ženy;
- Případně (ne vždy), zda se jedná projekt se zkrácenou dobou realizace, tzn. méně než 12 měsíců.

Kritéria preferenční stanovená MAS

V případě kritérií preferenčních stanovených MAS nelze plošně říci, která kritéria to jsou. Každá fiche má jiné zaměření, každá tedy vyžaduje individuální přístup, potažmo preferenční kritéria. MAS LAG Strakonicko, o.s. má několik zajímavých kritérií, kdy například bodově zvýhodňují žadatele, kteří sice dotaci nedostali, ale projekt byl administrativně v pořádku. Mohou tedy se stejným projektem žádat o dotaci znovu a jejich šance na úspěch je znatelně vyšší. Nyní budou obecně uvedeno, která preferenční kritéria se v rámci fichí SPL MAS LAG Strakonicko, o.s. objevují.

Patří sem především tyto:

- Velikost obce (počet obyvatel);
- Dopad projektu na daný region;
- Žadatel požaduje namísto finančních prostředků věcné plnění;
- Projekt má význam přesahující území obce;
- Projekt přímo, či nepřímo podporuje daný region.

Kritéria pro monitoring a hodnocení stanovená MAS

Tato kritéria zobrazují jakousi zpětnou vazbu, tedy to, co bylo za poskytnuté peníze zrealizováno. Plnění těchto kritérií je nezbytné po celou dobu vázanosti projektu na účel, tedy po dobu 5i let od podání Žádosti o dotaci. Je nezbytně nutné, aby tato kritéria byla nastavena adekvátně vzhledem k realizovanému projektu. Nejčastěji jsou tato kritéria snadno určitelná a změřitelná, např.:

- počet km vybudovaných silnic, stezek, chodníků apod.;
- počet nově vybudovaných, či zrekonstruovaných budov;
- počet pořízených strojů;
- počet nově vzniklých pracovních míst apod.

Fiche MAS LAG Strakonicko, o.s.

Fiche č. 1 Moderní hospodaření – budoucnost venkova; Modernizace zemědělských podniků

Na území MAS převažuje především podnikání zemědělského charakteru provozované drobnými zemědělci. Tito zemědělci hospodaří na menších rodinných farmách, či na pronajatých pozemích. Cílem této fiche je zlepšení technického a technologického zázemí těchto farem, potažmo zvýšení jejich konkurenceschopnosti a zlepšení podmínek pro chov hospodářských zvířat. Vyšší technologická úroveň povede ke snížení vstupních nákladů a zároveň ke zvýšení kvality výstupů. Z výše uvedeného přirozeně vyplývá i název podopatření fiche, tedy Modernizace zemědělských podniků.

Preferenční kritéria povinná

Povinná preferenční kritéria jsou stanovena RO SZIF a jsou pro každou fichi stejná. Obsahují vliv realizovaných projektů na oblasti, kterých se obecně dotýkají. Preferenčními kritérii rozumíme:

Tabulka č. 2 Povinná preferenční kritéria stanovená RO SZIF

	Kritéria	Body
1.	Vytvoření nového trvalého pracovního místa; každé místo vytvořené dle Metodiky	5

2.	Uplatňování inovačních přístupů na základě posouzení míry inovace	0-5
3.	Realizace projektu pozitivně ovlivní i jiné obory lidské činnosti (sociální i kulturní sféra, vzdělávání, ochrana ŽP)	0-5
4.	Zaměření dopadů projektu na mladé lidi do 30i let; projekt má vliv na kvalitu života 0-2 body, projekt má vliv na zaměstnanost +3 body	0-5
5.	Zaměření dopadu projektu na ženy; projekt má vliv na kvalitu života 0-2 body, projekt má vliv na zaměstnanost +3 body	0-5

Zdroj: Autor dle SPL MAS LAG Strakonicko, o.s.

Preferenční kritéria stanovená MAS

Tabulka č. 3 Preferenční kritéria MAS pro fichi č. 1 Moderní hospodaření – budoucnost venkova

	Kritéria	Body
1.	Podíl příjmů ze zemědělské prvovýroby na celkových příjmech žadatele činí 45% a více; posuzováno dle daňového přiznání; pokud ano 10 bodů; pokud ne 0 bodů	10
2.	Žadatel je mladý zemědělec; pokud ano 10 bodů; pokud ne 0 bodů	10
3.	Projekt využívá a obnovuje existující budovy a/nebo stavby evidované v katastru nemovitostí. V případě, že se jedná o novostavbu, musí nahrazovat starou stavbu a nesmí přesahovat o více než 40% zastavěné plochy původní budovy a/nebo stavby; posuzuje se míra využití či obnovy dané stavby dle předloženého projektu	0-15
4.	Žadatel využije k financování věcné plnění. Body budou přiděleny pouze v případě, že žadatel kompletně doloží způsob jeho realizace; bodování je prováděno dle následujícího postupu:	0-10

	10b - 100-91%; 9b - 90-81%; 8b - 80-71%; 7b 70-61%; 6b - 60-51%; 5b - 50-41%; 4b - 40-31%; 3b - 30-21%; 2b - 20-11%; 1b - 10-1%; 0b věcné plnění není uplatněno	
5.	Žadatel žádá o nižší míru dotace z maximální možné výše. Každé snížení o 5 % představuje	10
6.	Projekt, který úspěšně prošel administrativní kontrolou a nebyl vybrán z důvodů nedostatku finančních prostředků je podán opakovaně; pokud ano 10 bodů; pokud ne 0 bodů	10

Zdroj: Autor dle SPL MAS LAG Strakonicko, o.s.

Fiche č. 2 Udržíme si lesy; Lesnická technika

Hlavním cílem této fiche je zvýšení hospodářské hodnoty soukromých i obecních lesů, zvýšení jejich konkurenceschopnosti a zlepšení infrastruktury. Podpora je směřována především do nákupu moderní lesnické techniky, jelikož stávající technika je zastaralá, tedy nekonkurenceschopná. Díky nové lesní technice bude možno vylepšit stávající infrastrukturu lesních cest, která je v současné době omezujícím faktorem. Podpora v rámci této fiche by také měla pomoci stávajícím malým provozům v oblasti lesního hospodářství v dalším rozvoji.

Preferenční kritéria povinná – viz. tab. č. 2 Povinná preferenční kritéria stanovená RO SZIF

Preferenční kritéria stanovená MAS

Tabulka č. 4 Preferenční kritéria MAS pro fiche č. 2 Udržíme si lesy

	Kritéria	Body
1.	Hodnocení poměru výše investice v závislosti na velikosti lesního majetku	0-10
2.	Žadatel žádá o nižší míru dotace z maximální možné výše. Každé snížení o 5% představuje	10

3.	Projekt, který úspěšně prošel administrativní kontrolou a nebyl vybrán z důvodů nedostatku finančních prostředků je podán opakovaně; pokud ano 10 bodů; pokud ne 0 bodů	10
----	---	----

Zdroj: Autor dle SPL MAS LAG Strakonicko, o.s.

Fiche č. 3 Krása a energie lesa; Neproduktivní investice v lesích

Hlavní myšlenkou této fiche je zpřístupnění krásných přírodních scenérií, studánek a potůčků, kterých je v oblasti působnosti MAS nespočet. Cílem je oblasti zpřístupnit, ale zároveň vytvořit podmínky, které eliminují negativní dopad zvýšeného turistického zájmu o tyto oblasti. Tyto podmínky pomohou vytvořit odpočinková místa, informační tabule, které budou informovat o upravených stezkách, parkoviště a další.

Preferenční kritéria povinná – viz. tab. č. 2 Povinná preferenční kritéria stanovená RO SZIF

Preferenční kritéria stanovená MAS

Tabulka č. 5 Preferenční kritéria MAS pro fichi č. 3 Krása a energie lesa

	Kritéria	Body
1.	Realizací projektu budou zpřístupněny zajímavosti dané lokality	10
2.	Realizovaný projekt má návaznost na již existující aktivity nebo se stane jejich hodnotícím prvkem	5
3.	Realizovaný projekt má originální námět	15
4.	Projekt bude realizován v lese se zvýšenou rekreační funkcí	10
5.	Projekt byl podán v elektronické podobě	1

Zdroj: Autor dle SPL MAS LAG Strakonicko, o.s.

Fiche č. 4 Nová šance pro venkov; Diverzifikace činností nezemědělské povahy

Hlavním cílem této fiche je podpořit žadatele z řad zemědělců k tomu, aby svoji činnost rozšířili o další aktivity, které nejsou zaměřeny na zemědělskou prvovýrobu. Právě tímto rozšířením dojde i k rozšíření nabídky služeb pro místní obyvatele, potažmo k udržení zaměstnanosti v regionu.

Preferenční kritéria povinná – viz. tab. č. 2 Povinná preferenční kritéria stanovená RO SZIF

Preferenční kritéria stanovená MAS

Tabulka č. 6 Preferenční kritéria MAS pro fichi č. 4 Nová šance pro venkov

	Kritéria	Body
1.	Obec nebo její sídlo, na území které je projekt realizován, má 1501 až 5000 obyvatel; V případě více míst realizace se v úvahu bere největší sídlo, kde je projekt realizován	5
2.	Obec nebo její sídlo, na území které je projekt realizován, má 501 až 1500 obyvatel; V případě více míst realizace se v úvahu bere největší sídlo, kde je projekt realizován	10
3.	Obec nebo její sídlo, na území které je projekt realizován, má 500 nebo méně než 500 obyvatel; V případě více míst realizace se v úvahu bere největší sídlo, kde je projekt realizován	15
4.	Projekt využívá a obnovuje existující stavbu/stavby, plochy, infrastrukturu; Posuzuje se míra využití či obnovy dané stavby dle předloženého projektu	0-10
5.	Žadatel využije k financování věcné plnění. Body budou přiděleny pouze v případě, že žadatel kompletně doloží způsob jeho realizace; bodování je prováděno dle následujícího postupu: 10b - 100-91%; 9b - 90-81%; 8b - 80-71%; 7b 70-61%; 6b - 60-51%; 5b - 50-41%; 4b - 40-31%; 3b - 30-21%; 2b - 20-11%; 1b - 10-1%; 0b věcné plnění není uplatněno	0-10
6.	Žadatel žádá o nižší míru dotace z maximálně možné výše. Každé snížení o 5% představuje	10
7.	Projekt, který úspěšně prošel administrativní kontrolou a nebyl vybrán z důvodů nedostatku finančních prostředků je podán opakovaně; pokud ano 10 bodů; pokud ne 0 bodů	10

Zdroj: Autor dle SPL MAS LAG Strakonicko, o.s.

Fiche č. 5 Nové firmy – nové příležitosti; Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje

Jelikož zaměstnanost v zemědělství klesá, zaměřuje se tato fiche na podporu podnikání mimo zemědělství. Cílem je podpora vzniku nových živností v regionu s různým zaměřením, tím rozšíření nabídky služeb místním obyvatelům a zvýšení zaměstnanosti v regionu.

Preferenční kritéria povinná – viz. tab. č. 2 Povinná preferenční kritéria stanovená RO SZIF

Preferenční kritéria stanovená MAS

Tabulka č. 7 Preferenční kritéria MAS pro fichi č. 5 Nové firmy – nové příležitosti

	Kritéria	Body
1.	Obec nebo její sídlo, na území které je projekt realizován, má 1501 až 5000 obyvatel; V případě více míst realizace se v úvahu bere největší sídlo, kde je projekt realizován	5
2.	Obec nebo její sídlo, na území které je projekt realizován, má 501 až 1500 obyvatel; V případě více míst realizace se v úvahu bere největší sídlo, kde je projekt realizován	10
3.	Obec nebo její sídlo, na území které je projekt realizován, má 500 nebo méně než 500 obyvatel; V případě více míst realizace se v úvahu bere největší sídlo, kde je projekt realizován	15
4.	Projekt využívá a obnovuje existující stavbu/stavby, plochy, určené k podnikání. V případě, že předmětem či součástí projektu je novostavba (budova, plocha), musí nahrazovat starou stavbu (budovu, plochu) a nesmí přesahovat o více než 40% zastavěnou plochu původní stavby (plochy). Posuzuje se míra využití či obnovy dané stavby dle předloženého projektu	0-15
5.	Žadatelem je podnikatel s kratší než dvouletou historií podnikání; Pokud ano 5 bodů, pokud ne 0 bodů	0-5

6.	Žadatel využije k financování věcné plnění. Body budou přiděleny pouze v případě, že žadatel kompletně doloží způsob jeho realizace; bodování je prováděno dle následujícího postupu : 10b - 100-91%; 9b - 90-81%; 8b - 80-71%; 7b 70-61%; 6b - 60-51%; 5b - 50-41%; 4b - 40-31%; 3b - 30-21%; 2b - 20-11%; 1b - 10-1%; 0b věcné plnění není uplatněno	0-10
7.	Žadatel žádá o nižší míru dotace z maximální možné výše. Každé snížení o 5% představuje	10
8.	Projekt, který úspěšně prošel administrativní kontrolou a nebyl vybrán z důvodů nedostatku finančních prostředků je podán opakovaně; pokud ano 10 bodů; pokud ne 0 bodů	10

Zdroj: Autor dle SPL MAS LAG Strakonicko, o.s.

Fiche č. 6 Strakonickem za zážitky a poznáním; Rozhledny, pěší trasy, vinařské stezky, hippostezky a další tématické stezky

Tato fiche vhodně doplňuje i další fiche MAS LAG Strakonicko, o.s. Podpora je zaměřena především na podnikatelské aktivity zemědělců provázáním rodinných agroturistických penzionu sítí hippostezek. Prostřednictvím pěších a naučných stezek bude turistům zpřístupněno mnoho zajímavostí regionu. V této fichi je myšleno i na místní obyvatele, především na děti a mládež. Účast místních obyvatel při naplňování fiche je zvýhodňována, jelikož již samotnou účastí na přípravě projektu poznají obyvatelé hodnotu místa, kde žijí a vytvoří si k němu vztah.

Preferenční kritéria povinná – viz .tab. č. 2 Povinná preferenční kritéria stanovená RO SZIF

Preferenční kritéria stanovená MAS

Tabulka č. 8 Preferenční kritéria MAS pro fichi č. 6 Strakonickem za zážitky a poznáním

	Kritéria	Body
1.	Předmětem projektu je stezka vedoucí ke kulturní památce a/nebo do národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace, přírodní památky nebo k památnému stromu; Pokud ano 5 bodů, pokud ne 0 bodů	0-5
2.	Součástí projektu je výstavba odpočinkových míst; Žádné – 0b;1-2 - 5b;3 a více 10b	0-10
3.	Předmětem nebo součástí projektu je naučná stezka s informačními panely informujícími o místních přírodních nebo kulturních nebo historických hodnotách a zajímavostech; Posuzuje se kvalita stezky, délka stezky, počet informačních panelů, atd.	0-20
4.	Stezka či trasa je napojena na již existující turistické značené stezky a trasy; Pokud ano 10 bodů, pokud ne 0 bodů	10
5.	Stezka či trasa byla navržena ve spolupráci s místní komunitou nebo komunitním způsobem veřejně projednána; Žadatel doloží zápis z jednání, prezenční listinu, fotografie atp.	10
6.	Projekt byl připraven se zapojením dětí a mládeže do 18 let; Žadatel doloží zápis z jednání, prezenční listinu, fotografie, atp.	5
7.	Žadatel žádá o nižší míru dotace z maximálně možné výše. Každé snížení o 10 % představuje	10
8.	Projekt, který úspěšně prošel administrativní kontrolou a nebyl vybrán z důvodů nedostatku finančních prostředků je podán opakovaně; Pokud ano 10 bodů, pokud ne 0 bodů	10

Zdroj: Autor dle SPL MAS LAG Strakonicko, o.s.

Fiche č. 7 Poznejte a zamilujte si náš venkov; Ubytování, sport

Hlavním cílem této fiche je zajištění většího počtu ubytovacích kapacit a zkvalitnění služeb cestovního ruchu. Právě nedostatek ubytovacích kapacit je hlavním problémem Strakonicka a brání rozvoji cestovního ruchu v oblasti. Prostřednictvím této fiche je rodinným farmám umožněno snáze provozovat agroturistické penziony a provozovat cestovní ruch v souměřitosti s krajinou, tradicemi, to vše při zachování typických místních hodnot.

Preferenční kritéria povinná – viz. tab. č. 2 Povinná preferenční kritéria stanovená RO SZIF

Preferenční kritéria stanovená MAS

Tabulka č. 9 Preferenční kritéria MAS pro fichi č. 7 Poznejte a zamilujte si náš venkov

	Kritéria	Body
1.	Obec nebo její sídlo, na území které je projekt realizován, má 1501 až 5000 obyvatel; V případě více míst realizace se v úvahu bere největší sídlo, kde je projekt realizován.	5
2.	Obec nebo její sídlo, na území které je projekt realizován, má 501 až 1500 obyvatel; V případě více míst realizace se v úvahu bere největší sídlo, kde je projekt realizován.	10
3.	Obec nebo její sídlo, na území které je projekt realizován, má 500 nebo méně než 500 obyvatel; V případě více míst realizace se v úvahu bere největší sídlo, kde je projekt realizován.	15
4.	Předmětem či součástí projektu je sportovní zařízení nebo půjčovna sportovních potřeb; Pokud ano 10 bodů, pokud ne 0 bodů	0-10
5.	Projekt využívá a obnovuje existující stavbu/stavby/plochy určené k podnikání. V případě, že předmětem či součástí projektu je novostavba (budova, plocha) musí nahrazovat starou stavbu (budovu, plochu) a nesmí přesahovat o více než 40% zastavěnou plochu původní stavby (plochy); Posuzuje se míra využití či obnovy dané stavby dle předloženého projektu	0-15

6.	Součástí projektu je hromadné stravovací zařízení; Pokud ano 15 bodů, pokud ne 0 bodů	0-15
7.	Žadatel využije k financování věcné plnění. Body budou přiděleny jen tehdy, pokud žadatel v projektu kompletně doloží způsob jeho realizace; Bodování dle míry využití věcného plnění (v procentech): 10b - 100-91%; 9b - 90-81%; 8b - 80-71%; 7b 70-61%; 6b - 60-51%; 5b - 50-41%; 4b - 40-31%; 3b - 30-21%; 2b - 20-11%; 1b - 10-1%; 0b věcné plnění není uplatněno	0-10
8.	Realizace projektu významně podpoří rozvoj regionu; Posuzuje se význam projektu z hlediska celého regionu, zda projekt ovlivňuje celý region, okolní obce nebo má pouze lokální význam	0-10
9.	Žadatel žádá o nižší míru dotace z maximální možné výše. Každé snížení o 5 % představuje	10
10.	Projekt, který úspěšně prošel administrativní kontrolou a nebyl vybrán z důvodů nedostatku finančních prostředků je podán opakovaně; Pokud ano 10 bodů, pokud ne 0 bodů	10

Zdroj: Autor dle SPL MAS LAG Strakonicko, o.s.

Fiche č. 8 Vesnice jak malovaná; Obnova a rozvoj vesnic

Tato fiche je směřována na zvýšení atraktivity vesnic, na rozvoj venkovské infrastruktury, zlepšení vybavení, vzhledu a veřejných prostranství vesnic. Zaměření této fiche vyplývá z faktu, že dobrý technický stav infrastruktury obce je jednou z nejdůležitějších věcí každé obce. Rozvoj obce je podmíněn sounáležitostí obyvatel s místním prostředím, která bude také podporována.

Kritéria preferenční povinná – viz. tab. č. 2 Povinná preferenční kritéria stanovená RO SZIF

Preferenční kritéria stanovená MAS

Tabulka č.10 Preferenční kritéria MAS pro fichi č. 8 Vesnice jak malovaná

	Kritéria	Body
1.	Obec nebo její sídlo, na území které je projekt realizován, má 1501 až 5000 obyvatel; V případě více míst realizace se v úvahu bere největší sídlo, kde je projekt realizován	5
2.	Obec nebo její sídlo, na území které je projekt realizován, má 501 až 1500 obyvatel; V případě více míst realizace se v úvahu bere největší sídlo, kde je projekt realizován	10
3.	Obec nebo její sídlo, na území které je projekt realizován, má 500 nebo méně než 500 obyvatel; V případě více míst realizace se v úvahu bere největší sídlo, kde je projekt realizován	15
4.	Projekt využívá a obnovuje existující stavbu/stavby, plochy, infrastrukturu; Posuzuje se míra využití či obnovy dané stavby, plochy, infrastruktury dle předloženého projektu	0-10
5.	Žadatel využije k financování věcné plnění. Body budou přiděleny jen tehdy, pokud žadatel v projektu kompletně doloží způsob jeho realizace, bodování dle míry využití věcného plnění (v procentech): 10b - 100-91%; 9b - 90-81%; 8b - 80-71%; 7b 70-61%; 6b - 60-51%; 5b - 50-41%; 4b - 40-31%; 3b - 30-21%; 2b - 20-11%; 1b - 10-1%; 0b věcné plnění není uplatněno	0-10
6.	Realizace projektu zlepší vzhled obce a kvalitu života v obci; Posuzuje se přínos projektu ke zlepšení života v dané obci a vliv projektu na zlepšení vzhledu obce	0-15
7.	Projekt, který úspěšně prošel administrativní kontrolou a nebyl vybrán z důvodů nedostatku finančních prostředků je podán opakovaně; Pokud ano 10 bodů, pokud ne 0 bodů	10

Zdroj: Autor dle SPL MAS LAG Strakonicko, o.s.

Fiche č. 9 Venkov místo pro život; Občanské vybavení a služby

Jak již z názvu vyplývá, v této fichi je podpora zaměřena na zajištění chybějícího občanského vybavení a služeb (školských, zdravotnických, sociálních, a to včetně předškolní a mimoškolní péče o děti a služeb pro ženy, pečovatelské služby o seniory, základní obchodní infrastruktury, tržnic a ploch pro sportovní a kulturní aktivity, doprovodných stravovacích zařízení, objektů pro spolkovou činnost, zahradnických center) v obcích MAS. Zároveň bude podpořeno i zřizování integrovaných informačních a školicích center s využíváním informačních technologií.

Kritéria preferenční povinná – viz. tab. č. 2 Povinná preferenční kritéria stanovená RO SZIF

Preferenční kritéria stanovená MAS

Tabulka č. 11 Preferenční kritéria MAS pro fichi č. 9 Venkov místo pro život

	Kritéria	Body
1.	Obec nebo její sídlo, na území které je projekt realizován, má 1501 až 5000 obyvatel; V případě více míst realizace se v úvahu bere největší sídlo, kde je projekt realizován	5
2.	Obec nebo její sídlo, na území které je projekt realizován, má 501 až 1500 obyvatel; V případě více míst realizace se v úvahu bere největší sídlo, kde je projekt realizován	10
3.	Obec nebo její sídlo, na území které je projekt realizován, má 500 nebo méně než 500 obyvatel; V případě více míst realizace se v úvahu bere největší sídlo, kde je projekt realizován	15
4.	Projekt využívá a obnovuje existující stavbu/stavby, plochy, infrastrukturu; Posuzuje se míra využití či obnovy dané stavby, plochy, infrastruktury dle předloženého projektu	0-10
5.	Žadatel využije k financování věcné plnění. Body budou přiděleny jen tehdy, pokud žadatel v projektu kompletně doloží způsob jeho realizace, bodování dle míry využití věcného plnění (v procentech):	0-10

	10b - 100-91%; 9b - 90-81%; 8b - 80-71%; 7b 70-61%; 6b - 60-51%; 5b - 50-41%; 4b - 40-31%; 3b - 30-21%; 2b - 20-11%; 1b - 10-1%; 0b věcné plnění není uplatněno	
6.	Realizovaný projekt má význam přesahující hranice obce; Posuzuje se význam projektu z hlediska celého regionu, zda projekt ovlivňuje celý region, okolní obce nebo má pouze lokální význam	0-20
7.	Projekt, který úspěšně prošel administrativní kontrolou a nebyl vybrán z důvodů nedostatku finančních prostředků je podán opakovaně; Pokud ano 10 bodů, pokud ne 0 bodů	10

Zdroj: Autor dle SPL MAS LAG Strakonicko, o.s.

Fiche č. 10 Strakonicko jako obrázek; Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

Pro zachování regionálních tradic a hrdosti místních obyvatel na místní příslušnost, je tato fiche zaměřena na podporu tvrzí, zámečků, kaplí, kapliček, božích muk a dalších drobných kulturních prvků v krajině, kterých je v území MAS nespočet. Tyto objekty jsou zvláštností, ale zároveň potenciálem území, o které je nutné se starat a zachovat je pro budoucí generace.

Kritéria preferenční povinná – viz. tab. č. 2 Povinná preferenční kritéria stanovená RO SZIF

Preferenční kritéria stanovená MAS

Tabulka č. 12 Preferenční kritéria MAS pro fichi č. 10 Strakonicko jako obrázek

	Kritéria	Body
1.	Projekt obnovuje a zhodnocuje kulturní dědictví venkova; Posuzuje se, do jaké míry se jedná o obnovu a zhodnocení kulturního dědictví venkova	0-15
2.	Projekt přispívá k oživení místních a společenských tradic; Posuzuje se, do jaké míry projekt přispívá k oživení místních a společenských tradic	0-15

3.	Projekt řeší stálé výstavní expozice a muzea; Může se jednat o vytvoření nové nebo o rekonstrukci stávající výstavní expozice (muzea)	0-15
4.	Libreto výstavní/muzejní expozice zpracoval odborník v oblasti výstavnictví/muzejnictví; pokud ano 5 bodů, pokud ne 0 bodů	0-5
5.	Projekt využívá a obnovuje existující stavbu/stavby, plochy, infrastrukturu; Posuzuje se míra využití či obnovy dané stavby dle předloženého projektu	0-15
6.	Projekt je realizován v obci nebo sídle do 2000 obyvatel včetně; Pokud více míst realizace - v úvahu se bere největší sídlo, kde je projekt realizován.	10
7.	Žadatel využije k financování věcné plnění. Body budou přiděleny jen tehdy, pokud žadatel v projektu kompletně doloží způsob jeho realizace; Bodování dle míry využití věcného plnění (v procentech): 10b - 100-91%; 9b - 90-81%; 8b - 80-71%; 7b 70-61%; 6b - 60-51%; 5b - 50-41%; 4b - 40-31%; 3b - 30-21%; 2b - 20-11%; 1b - 10-1%; 0b věcné plnění není uplatněno	0-10
8.	Realizace projektu významně podpoří region; Posuzuje se význam projektu z hlediska celého regionu, zda projekt ovlivňuje celý region, okolní obce nebo má pouze lokální význam	0-15
9.	Projekt, který úspěšně prošel administrativní kontrolou a nebyl vybrán z důvodů nedostatku finančních prostředků je podán opakovaně; Pokud ano 10 bodů, pokud ne 0 bodů	10

Zdroj: Autor dle SPL MAS LAG Strakonicko, o.s.

4.3 Hodnocení použitých kritérií a návrh řešení

Z výše uvedeného vyplývá, že každá žádost o dotaci je podrobena dvojímu hodnocení, resp. dvojím hodnotícím kritériím. Tato práce je zaměřena na hodnotící kritéria stanovená samotnou MAS, protože v nich by mělo být vyhověno požadavkům konkrétního území, které by MAS měla znát. Ještě před hodnocením se zastavím právě u otázky MAS. MAS pracuje na principu LEADER, který přenáší pravomoci na co nejnižší úroveň územněsprávních celků, což má za cíl lépe vyhovět individuálním potřebám každé jednotlivé oblasti. Otázkou zůstává, zda přenesení pravomocí je v současné době dostatečné. MAS žádosti administruje, stanovuje obsah jednotlivých fichí, ale konečné rozhodnutí je na RO SZIF, které žádost může zamítnout i v případě, že MAS danou žádost shledala přijatelnou. Dalším faktem je, že na uplatňování metody LEADER je vyčleněno pouze 5% z celkových prostředků PRV, což s ohledem na uplatňování principu LEADER v praxi je opravdu málo. Zajímavou inspirací v této oblasti může být například Irsko, které pracuje s Regionálními úřady a Regionálními shromážděními. Tyto orgány nemají žádnou rozhodovací pravomoc, jejich úkolem je poskytovat bezplatnou poradenskou činnost v oblasti čerpání dotací z EU, pozorovat změny a potřeby příslušného regionu, informovat vládu o dopadech její politiky na daný region a mají poradní hlas u ministra financí, kterým mohou nasměrovat regionální politiku státu k efektivnějšímu naplňování cílu v dané oblasti. Bojují tedy za příslušnou oblast a její zájmy u centrální vlády jako vážený jednotný orgán, nikoliv příslušná oblast o své zájmy prostřednictvím jednotlivců.

Nyní k hodnocení. Obecně shledávám kritéria MAS LAG Strakonicko, o.s. za přijatelná a vycházející z charakteristiky území MAS LAG Strakonicko, o.s. Fiche MAS LAG Strakonicko, o.s. jsou různorodé a zaměřené na důležité oblasti v daném území. Je zde ovšem několik nedostatků v samotném principu hodnocení, které postihují nejen MAS LAG Strakonicko, o.s. Tyto nedostatky jsou považovány za podstatné a jejich řešení bude popsáno dále.

4.3.1 Modifikace zvýhodnění administrativně správných nepodpořených projektů

První modifikace je navrhována u kritéria, dle kterého jsou při opětovném podání zvýhodnění žadatelé, jejichž projekt byl shledán za přijatelný, ovšem kvůli omezené výši alokace nebyl vybrán. Toto kritérium je v této oblasti krok správným směrem, nicméně nedostatek spočívá v tom, že další výzva obsahující příslušnou fichi, může být vyhlášena i za rok, či déle, kdy už situace žadatele může být naprosto odlišná. Vzhledem k tomu, že základním principem regionální politiky je snižování regionálních disparit, je nezbytné zajistit prostřednictvím hodnotících kritérií spravedlivé rozdělení podpory. Spravedlivý není systém, kdy jedna obec, či žadatel získává podporu na úkor jiného, a to opakovaně. V souladu s touto snahou rozdělit podporu rovnoměrně mezi co nejvíce žadatelů, je navrhován následující postup hodnocení:

Tabulka č. 13 Modifikace zvýhodnění administrativně správných nepodpořených projektů

	Kritéria	Body
1.	Žadatel žádá o podporu v rámci PRV poprvé; žádostí zde rozumíme administrativně korektní žádost v rámci jakékoliv fiche	20
2.	Žadatel předkládá opakovaně stejnou žádost; předchozí žádost byla administrativně v pořádku; dotace nebyla poskytnuta z důvodů omezené alokace	15
3.	Žadatel žádá o podporu v rámci dané fiche; již mu v minulosti byla poskytnuta podpora z jiné fiche	5
4.	Žadatel opakovaně žádá o podporu v rámci dané fiche; již mu v minulosti byla poskytnuta podpora v rámci dané fiche	0

Zdroj: Autor

Při uplatnění výše uvedeného postupu hodnocení bude podpora směřována více k těm, kteří doposud podporu nečerpali, což posléze povede ke snižování meziregionálních disparit.

4.3.2 Venkovský charakter obcí

Další problematickou částí je hodnocení žádostí žadatelů z řad obcí. Z osobních setkání bylo zjištěno, že výjimkou není fakt, kdy se pro výzvu určenou pro žadatele mimo obce ani nevyčerpá určená alokace, a ve výzvě jiné, pro obce určené, je více jak 50% žádostí zamítnuto z důvodu nízké alokace. Je tedy nesmírně důležité správně hodnotit právě obce.

Je vycházeno z faktu, že v rámci PRV je na osu IV. LEADER vyčleněno 5% prostředků, což je 4,8 mld. Kč pro období 2007-2013. Průměrně je tedy pro každou MAS určeno přibližně 8 mil. Kč ročně. Zpět k základnímu principu regionální politiky, tedy ke snižování meziregionálních disparit. K dosažení tohoto principu je důležité podporu směřovat tam, kde je skutečně zapotřebí a na místa, pro která je podpora primárně určena. Z názvu PRV je zřejmé, že je zaměřen na podporu venkova. Byly tedy zkoumány zejména ukazatele, které určují, zda se o venkov skutečně jedná, či nikoli.

V současné době se k hodnocení obce z hlediska její venkovosti používá ukazatel počtu obyvatel. Pouhý počet obyvatel ovšem pouze určí, zda obec splňuje hranici počtu obyvatel 2000, což je obecná hranice pro obec v České republice. V posledních letech ale dochází k rapidnímu přesouvání obyvatel z měst na jeho periferie, což značně snižuje vypovídající schopnost tohoto ukazatele. V obcích vznikají nová sídla, která architektonickým rázem rozhodně nezapadají do vzhledu obce, lidé, kteří se do obcí stěhují, nepracují v zemědělství a za prací dojíždějí do města. Velký počet těchto periferních obcí je na dosah MHD. S nárůstem počtu obyvatel roste i hustota osídlení, snižuje se podíl zemědělsky obdělávaných ploch na výměře obce apod. Tyto obce, ačkoliv splňují stávající požadavek počtu obyvatel, přestávají být obcemi venkovskými a to by při hodnocení žádostí o dotace v rámci PRV mělo být zohledněno.

Pro přesnější stanovení venkovského charakteru obce slouží následující ukazatele:

- hustota osídlení (obyv./km²);
- dopravní dostupnost z velkých center (centrem rozumíme město s více jak 50 000 obyvateli či město okresní);
- věková struktura obyvatelstva (věkový průměr a zastoupení obyvatel v produktivním věku);
- podíl obyvatel zaměstnaných v zemědělství;
- podíl zemědělsky obdělávaných ploch a ploch zastavěných na celkové výměře obce;
- změna počtu obyvatel v posledních letech (signalizace nadměrného osídlování);
- intenzita výstavby (dokončené bytové jednotky/ 1000 obyvatel).

Hustota osídlení

Dle OECD je hranice venkova stanovena na 150 obyv./km². V některých dokumentech je uváděna hranice dokonce 100 obyv./km². V rámci doporučeného kritéria hodnocení bude hustota osídlení hodnocena dle bodové škály od 0 do 150 obyv./km², která zajistí spravedlivější hodnocení. Samozřejmě se může vyskytnout obec, která vlivem malé katastrální výměry nesplňuje toto kritérium, ačkoliv je charakterem jasně venkovská a naopak. Vzhledem k faktu, že se jedná pouze o jeden z několika ukazatelů, není tomuto případnému jevu přikládána váha.

K zjištění hustoty osídlení je zapotřebí počet obyvatel v daném roce a katastrální výměra obce v km².

Dopravní dostupnost

Obecně platí, že čím dále je obec od velkého centra, tím více ji můžeme považovat za venkovskou. Velkým centrem v prostředí Jihočeského kraje můžeme považovat okresní města, i když ne všechna splňují podmínku 50 000 obyvatel. Obecně je považována za hranici vzdálenost 20 km, či dostupnost MHD. Z časového hlediska je za hraniční dobu dojížděky považováno 45 minut na jednu cestu. Pro hodnocení nelze použít tyto

parametry souběžně, jelikož při výpočtech dojezdového času existuje přímá úměra mezi vzdáleností a časem. Jejich souběžné použití tedy pozbývá smyslu.

K zjištění dopravní dostupnosti je zapotřebí vzdálenost do velkého centra (určena jednotným systémem www.googlemaps.com) a dostupnost MHD v obci.

Věková struktura obyvatelstva

Je známo, že na venkově žijí lidé po generace. Narodí se zde, žijí a zestárnou. Nelze říci, že venkov lze jednoznačně identifikovat na základě průměrného věku obyvatelstva. Důležitým faktorem je struktura obyvatelstva. Dle statistických údajů je průměrný věk ve venkovském prostoru za rok 2008 40,3 let.

K hodnocení věkové struktury obyvatelstva v obci je zapotřebí průměrný věk obyvatel v obci a průměrný věk obyvatel ve venkovském prostoru pro daný kraj (data ČSÚ).

Podíl obyvatel zaměstnaných v zemědělství

K venkovu neodmyslitelně patří zemědělská činnost. Míra této činnosti je samozřejmě dána místem a liší se region od regionu. Postupem let se počet lidí zaměstnaných v zemědělství plošně snižuje, ale není tomu tak všude. A právě obce, kde tato činnost stále funguje, by měly více těžit z programu určeného pro venkov. Pro hodnocení bude použit podíl zaměstnaných v zemědělství k ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu za předcházející rok v daném kraji. Pro rok 2010 byla zaměstnanost v zemědělství v Jihočeském kraji 5,49%, což je nad celonárodním průměrem.

Pro hodnocení je zapotřebí podíl obyvatel zaměstnaných v zemědělství v obci a průměrná zaměstnanost v zemědělství v daném kraji za předcházející rok.

Podíl zemědělsky obdělávaných ploch a ploch zastavěných na celkové výměře obce

Další z ukazatelů, který dokáže poodhalit, zda se jedná o obec venkovskou, či o obec zasaženou suburbanizačním procesem. Čím více tvoří obec plochy zastavěné, a zároveň čím méně tvoří obec plochy zemědělsky obdělávané, tím méně venkovskou taková obec je. Pro hodnocení budou použita data Českého statistického úřadu o průměrné struktuře ploch v daném kraji pro předchozí rok. V roce 2011 pro Jihočeský kraj tvoří zemědělsky obdělávaná plocha průměrně 48,84% a plocha zastavěná 1,08%.

Změna počtu obyvatel v posledních letech

Tento ukazatel je významnou modifikací ukazatele počtu obyvatel, díky němuž lze poodhalit, co se za absolutním počtem obyvatel skrývá. Venkovské obce zpravidla zažívají pouze migraci přirozenou, tedy migraci způsobenou počtem narození a úmrtí v obci. U venkovských obcí se počet obyvatel v řadě let nijak významně nemění. Pro hodnocení je vycházeno z 8i za sebou jdoucích předcházejících let, jelikož studiem statistickým materiálu bylo zjištěno, že právě toto období nejlépe vypovídá o vývoji v obci.

Intenzita výstavby

Tento ukazatel podporuje výše zmíněné tím, že kromě změn počtu obyvatel přikládá váhu i počtu dokončených bytových jednotek. Počet bytových jednotek (v obcích převážně rodinných domů) má na vzhled obce neoddiskutovatelný vliv. Pro hodnocení budou použita souhrnná data Českého statistického úřadu o průměrné roční intenzitě výstavby v daném kraji od roku 1989, která pro Jihočeský kraj činí 3,32 dokončených bytů na 1000 obyvatel ročně.

Návrh realizace

Vzhledem k tomu, že se jedná o jeden z několika ukazatelů, jejichž výsledkem je bodové hodnocení, jednotlivé parametry budou ohodnoceny a jejich výsledný součet určí celkový počet bodů, který obec získá za svůj venkovský charakter. Výstupem tohoto ukazatele je bodové zvýhodnění obce, která je dle výše uvedených kritérií více venkovská. Postup hodnocení je následující:

Tabulka č. 14 Hodnocení venkovského charakteru obce

	Kritéria	Body
1.	Hustota osídlení (obyv./km ²); 0-30 – 5 bodů, 31-60 – 4 body, 61-90 – 3 body, 91-120 – 2 body, 121-150 – 1 bod, více jak 150 – 0 bodů	0-5
2.	Dopravní dostupnost do velkého centra (více jak 50 000 obyvatel, či město okresní); nedostupnost MHD a vzdálenost větší než 20 km – 3 body, nedostupnost MHD a vzdálenost nižší než 20 km – 2 body, dostupnost MHD a vzdálenost větší než 20 km – 1 bod, přítomnost MHD a vzdálenost nižší než 20 km – 0 bodů (vzdálenost měřena dle www.googlemaps.com)	0-3
3.	Věková struktura obyvatelstva; průměrný věk obyvatelstva 40,3 a více – 3 body, průměrný věk obyvatelstva menší než 40,3 – 0 bodů	0-3
4.	Podíl obyvatel zaměstnaných v zemědělství; o více jak 2 procentní body nad průměrem regionu – 3 body, 1-2 procentní body nad průměrem regionu včetně – 2 body, +-1 procentní bod od průměru regionu – 1 bod, o více jak 1 procentní bod méně pod průměrem regionu – 0 bodů (zaokrouhlování na 2 desetinná místa)	0-3
5.	Podíl zemědělsky obdělávaných ploch a ploch zastavěných na celkové výměře obce; k porovnání poslouží data Českého statistického úřadu o průměrné struktuře ploch pro daný kraj za předcházející rok; podíl zastavěného území nižší a zároveň podíl zemědělsky obdělávaných ploch vyšší než průměr kraje – 3 body, podíl zastavěného území vyšší a zároveň podíl zemědělsky obdělávaných ploch vyšší než průměr kraje – 2 body, podíl zastavěného území nižší a zároveň podíl zemědělsky obdělávaných ploch nižší než průměr kraje – 1 bod, podíl zastavěných ploch vyšší a zároveň podíl zemědělsky obdělávaných ploch nižší než průměr kraje – 0 bodů (podílem se rozumí podíl na celkové výměře obce)	0-3
6.	Změna počtu obyvatel v posledních letech; vyjádřena průměrným ročním nárůstem počtu obyvatel za předchozích 8 let v procentech (zaokrouhleno na 2 desetinná místa); 0-1% včetně – 5 bodů, 1,01-2% včetně – 4 body, 2,01-3% včetně – 3 body, 3,01-4% včetně 2 body, 4,01-5% včetně – 1 body, více, než 5% - 0 bodů	0-5

7.	Intenzita výstavby; pro srovnání vycházíme z průměrné roční intenzity výstavby v obci za 8 předcházejících let v procentech, 0-2,31% včetně – 3 body, 2,32-3,32% včetně – 2 body, 3,33-4,32% včetně – 1 bod, více, než 4,32% - 0 bodů	0-3
	Celkem lze získat 25 bodů. Předpokladem je průměrný výsledek hodnocení úspěšných projektů kolem 120 bodů. Váha tohoto ukazatele by měla být okolo 20% z celku, jelikož to, jak dalece je obec venkovem, by mělo hrát důležitou roli při podpoře venkova.	

Zdroj: Autor

4.3.3 Anti-disparitní kritérium

Hlavním cílem tohoto kritéria je podpořit snižování regionálních disparit, jelikož jak již bylo zmíněno výše, průměrně má každá MAS přiděleno pouze 8 mil. Kč na rok. MAS vyhláší 2-3 výzvy ročně a každá z těchto výzev je přibližně určena pro 4 fiche. Každý rok tedy MAS přijímá stovky žádostí, jejichž požadovaná výše dotace významně převyšuje částku alokovanou. Aby podpora byla rozdělována v souladu s principy regionální politiky EU a podporovala rozvoj regionu jako celku, je důležité, právě s ohledem na omezenost prostředků pro osu IV. LEADER, preferovat podporu méně nákladných projektů na úkor projektů nákladnějších. Uplatnění tohoto principu umožní i z omezených finančních zdrojů podpořit relativně velké množství žadatelů, což následně povede k rovnoměrnému rozvoji regionu jako celku. Existují ovšem i další faktory, které by měly ovlivňovat hodnocení žádostí o dotace. Jedním z těchto faktorů je efektivnost využití poskytnuté finanční podpory. Nelze totiž jednoznačně říct, že podpořit méně nákladný projekt povede k efektivnějšímu naplňování cílů PRV. Efektivita využití poskytnuté podpory prozatím není v tomto kritériu zohledněna, jelikož je v současné době ve fázi přípravy. Současné navrhované kritérium je tedy jakýmsi podnětem k zamyšlení, nikoli definitivem.

Toto kritérium kooperuje s předcházejícími kritérii. Společně s nimi podporuje uplatňování principů regionální politiky EU v praxi a snaží se o efektivnější rozdělování finanční podpory mezi žadatele v rámci PRV.

Metodika

Nejdůležitějším momentem je definování méně nákladného projektu. Za tímto účelem je zapotřebí získat souhrnná data o podpořených i nepodpořených žádostech ze stran obcí, výši požadovaných dotací a jejich účel. Následně je použita statistická analýza, která dle četností požadovaných výší dotací určí shluk, v jehož rozmezí se nachází méně nákladný projekt. Vzhledem k systému hodnocení žádostí založenému na bodovém hodnocení, je i hodnocení tohoto kritéria převedeno na body. Projekt, jehož požadovaná výše dotace je v rozmezí výše zmíněného shluku, je v rámci tohoto kritéria bodově zvýhodněn oproti ostatním. V případě nižší požadované dotace bodové zvýhodnění zůstává stejné. Statistická analýza zároveň stanovuje tzv. kroky, tedy rozmezí požadovaných finančních prostředků. Pokud žadatel požaduje dotaci ve výši, která spadá do vyššího kroku než méně nákladný projekt, dostává méně bodů a to, čím vyšší krok, tím méně bodů.

Dalším faktorem je účel, potažmo zaměření projektu. V rámci tohoto faktoru je bodově zvýhodněna žádost, která je primárně určena pro minority v dané, potažmo i blízké, obci. Minoritou zde rozumíme mladistvé, seniory, matky s dětmi a obyvatele s postižením (psychickým, fyzickým, částečným i úplným). Pokud je tedy projekt určen primárně pro minoritu a zároveň výši požadované dotace nepřevyšuje hranice méně nákladného projektu, je tato žádost bodově zvýhodněna i oproti ostatním žádostem spadajícím do kategorie méně nákladného projektu. V případě, že výši požadované dotace převyšuje méně nákladný projekt, výsledkem je součet bodů za příslušný krok a faktor minority.

5. ZÁVĚR

Již z názvu práce je zřejmé, co bylo jejím hlavním cílem. K dosažení stanoveného cíle práce bylo nezbytné seznámit se s literaturou týkající se problematiky regionální a zemědělské politiky EU, činnosti MAS a Programu rozvoje venkova. Dalším nezbytným krokem na cestě k pochopení fungování systému hodnocení a výběru projektů v rámci Programu rozvoje venkova byla osobní setkání s odborníky na Program rozvoje venkova. Dalším krokem bylo studium konkrétních bodových kritérií, dle kterých MAS hodnotí žádosti o dotace.

Po seznámení se s těmito kritérii bylo zjištěno, že současný způsob hodnocení žádostí o dotace dostatečně nerozlišuje obce na ryze venkovské a na obce zasazené suburbanizačním procesem. Vzhledem k faktu, že již z názvu Programu rozvoje venkova je zřejmé, že podpora je určena pro venkov, bylo zkonstruováno bodové kritérium, které směřuje podporu více do ryze venkovských oblastí. Dalším nedostatkem současného způsobu hodnocení žádostí o dotace je absence nástroje, který by v souladu se základním principem regionální politiky, konkrétně s principem snižování meziregionálních disparit, podpořil rozdělení podpory na co nejvíce různých míst, a tím přímo podpořil rovnovážný rozvoj regionu jako celku. Poslední navrhované kritérium v zásadě doplňuje kritérium předchozí a zvýhodňuje žadatele, kteří žádají o dotaci menšího rozsahu, případně o dotaci primárně určenou pro minoritní část obyvatelstva. Smyslem tohoto kritéria je rozdělovat prostředky určené pro osu IV. LEADER na více menších projektů namísto podpory několika projektů nákladných. Důvodem je omezená výše finančních prostředků na osu IV. LEADER a s tím spojená nemožnost podporovat více nákladnějších projektů z omezených zdrojů souběžně s dodržováním principů regionální politiky.

Konstrukce výše zmíněného kritéria, které podporuje ryze venkovské obce, spočívala v sestavení sedmi obecně uznávaných ukazatelů venkovského charakteru obcí do jednoho souhrnného ukazatele. Jelikož celý systém hodnocení je založen na výsledném součtu bodů, každému z ukazatelů byla přiřazena určitá váha vyjádřená právě bodovým

ohodnocením. Výsledný součet bodů určuje, jak bude obec bodově ohodnocena za svůj venkovský charakter.

Druhé doporučované kritérium podporuje kritéria výše uvedená a jeho principem je podpořit, pokud možno, co nejvíce různých subjektů. Tento princip je uplatňován prostřednictvím bodového zvýhodnění žadatelů, kteří žádají o dotaci v rámci PRV poprvé, či opakovaně podávají administrativně schválenou žádost, která nebyla podpořena kvůli nízké alokaci.

Poslední navrhované kritérium je prozatím koncipované jako model, který definuje a posléze bodově zvýhodňuje méně nákladné projekty. V tomto modelu je zahrnut i faktor zvýhodňující minoritní část obyvatelstva v obci. Je zmíněna i potřeba hodnotit efektivnost využití finančních prostředků, ale bohužel v současné době není v tomto kritériu zahrnuta, jelikož je ve fázi přípravy.

Výsledkem této práce jsou tři hodnotící kritéria, která společně podporují uplatňování principů regionální politiky v praxi a otevírají nové možnosti pohledu na venkovský prostor v rámci PRV.

6. SUMMARY

As the name of work, it is clear what was its main objective. The first step to achieve the objectives of the work was study of the literature concerning the problems of regional and agricultural policies, activities of LAG and Rural Development Programme. Another necessary step towards understanding the functioning of the system evaluation and selection of projects under the Rural Development Programme was a personal meeting with experts on the Rural Development Programme. The last step was to study specific point criteria under which LAG evaluates grant applications.

After getting familiar with these criteria, it was found that current method of evaluating applications for grants sufficiently distinguish the purely rural village and the municipality affected by suburbanization process. Due to fact that by the name Rural Development Programme, it is clear that the aid is intended for the rural areas, the evaluation criterion was designed to galvanize more support in purely rural areas. Another drawback of the current method of evaluation of grant applications is the lack of tools that would be consistent with the basic principle of regional policy, namely the principle of reducing inter-regional disparities, promote the distribution of aid to as many places, and thus directly support the balanced development of the region as a whole. The last proposed criterion in principle and complements the previous criterion favors applicants who apply for smaller grants, which focuses on a specific target group. The purpose of this criterion is to distribute the funds allocated for axis IV.LEADER number of smaller projects than on several expensive projects. The reason is the scarcity of funds for IV.LEADER axis and the associated inability to support more expensive projects of limited resources in parallel with adherence to the principles of regional policy.

Construction of the above criteria, a purely supporting rural communities, was to build seven generally accepted indicators of the rural character of the village into one aggregate. Since the rating system is based on the resulting sum of points, each of the

indicators were assigned a weight in terms of just scoring. The resulting sum of points determines which community will be favored spot for its rural character.

The community sample of applications for grants in districts of the České Budejovice, Český Krumlov and Strakonice been assigned a desired amount of subsidy, which separates the small scale projects from expensive projects. Mathematical calculations of the coefficients were determined, which are less expensive projects favored over costly projects in line with efforts to promote balanced regional development of the limited resources that are IV.LEADER axis within the Rural Development Programme identified.

Last recommended criterion supports the above criteria and its principle is to encourage, if possible, as many different subjects. This principle is applied through a point preference applicants who apply for a grant under the Rural Development Programme for the first time or repeatedly submitted administratively approved a request which was not supported due to low allocation.

The result of this work are three evaluation criteria, which together support the principles of regional policy in practice and open up new ways of looking at rural areas within the Rural Development Programme.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. BALDWIN, Richard a Charles WYPLOSZ. *Ekonomie evropské integrace*. Praha: Grada Publishins a.s, 2008, 464 s. ISBN 8024718073.
2. BOHÁČKOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika Evropské Unie, I*. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, 188 s. ISBN 8074001113.
3. CARNEGIE, Dale, Dorothy CARNEGIE, Svatoslav GOSMAN a Arthur PELL. *Jak získávat přátele a působit na lidi*. 11. vyd. Praha: Beta, 2004, 263 s. ISBN 8073061384.
4. Evropská charta regionálního rozvoje, 1983
5. HUMLEROVÁ, Veronika. *Princip monitoringu a kontroly*. Jihočeská univerzita, České Budějovice, 2012.
6. KONIG A KOL., Petr. *Rozpočet a politiky Evropské Unie: Příležitost pro změnu*. 2. vyd. Praha: Nakladatelství C.H. Beck, 2009, 630 s. ISBN 8074000117.
7. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 o společné klasifikaci územních jednotek pro statistiku
8. Nařízení Rady (ES) č.1257/1999 o podporování rozvoje venkova prostřednictvím Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EAGGF)
9. Nařízení Rady (ES) č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky
10. Nařízení Rady (ES) č.1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.
11. PINDER, John, Simon USHERWOOD a Simon McDougall USHERWOOD. *The European Union: A Very Short Introduction*. 2. vyd. Oxford: Oxford University Press, 2007, 202 s. ISBN 0199233977.
12. Program rozvoje venkova ČR pro období 2007 – 2013, Ministerstvo zemědělství ČR, 2007

13. Program rozvoje venkova. *Eagri.cz* [online]. 2009 [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/>
14. Program rozvoje venkova: Osa IV. LEADER. *Eagri.cz* [online]. 2009 [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/opatreni-osy-iv/>
15. Referát na téma řízený rozhovor, Vladimír Ajgl, České vysoké učení technické v Praze, fakulta strojní, 2006.
16. STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, 2009, 212 s. ISBN 807367588.
17. Strategický plán LEADER MAS LAG Strakonicko, o.s. pro období 2007 – 2013, dostupný na www.strakonicko.net
18. Strategie regionálního rozvoje ČR 2007 – 2013, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006
19. VANHOVE, Norbert. *Regional policy: a European approach*. 3. vyd. Farnham: Ashgate, 1999, 639 s. ISBN 1840149949.
20. WOKOUN, René. *Regionální rozvoj: Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 8072016997.

SEZNAM TABULEK

Tabulka č.1 Rozdělení NUTS regionů.....	13
Tabulka č.2 Povinná preferenční kritéria stanovená RO SZIF	37
Tabulka č.3 Preferenční kritéria MAS pro fichi č.1 Moderní hospodaření – budoucnost venkova.....	38
Tabulka č.4 Preferenční kritéria MAS pro fiche č.2 Udržíme si lesy.....	39
Tabulka č.5 Preferenční kritéria MAS pro fichi č.3 Krása a energie lesa	40
Tabulka č.6 Preferenční kritéria MAS pro fichi č.4 Nová šance pro venkov	41
Tabulka č.7 Preferenční kritéria MAS pro fichi č.5 Nové firmy – nové příležitosti	42
Tabulka č.8 Preferenční kritéria MAS pro fichi č.6 Strakonickem za zážitky a poznáním	44
Tabulka č.9 Preferenční kritéria MAS pro fichi č.7 Poznejte a zamilujte si náš venkov	45
Tabulka č.10 Preferenční kritéria MAS pro fichi č.8 Vesnice jak malovaná	47
Tabulka č.11 Preferenční kritéria MAS pro fichi č.9 Venkov místo pro život.....	48
Tabulka č.12 Preferenční kritéria MAS pro fichi č. 10 Strakonicko jako obrázek.....	49
Tabulka č. 13 Modifikace zvýhodnění administrativně správných nepodpořených projektů	52
Tabulka č. 14 Hodnocení venkovského charakteru obce	57

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č.1 Animace SPL MAS LAG Strakonicko, o.s.	28
--	----